

PANEUROPA CROATICA

GLASILO HRVATSKE PANEUROPSKE UNIJE • ZAGREB, PROSINAC '94. • GODINA 1 • BROJ 1



IN NECESSARIIS VNITAS, IN DVBIIS LIBERTAS, IN OMNIBVS CARITAS

**HRVATSKA PANEUROPSKA UNIJA
FOEDVS PANEVROPAEVM CROATICVM**

Jurišićeva 1a • 41000 Zagreb • Croatia • Tel. 385 1 / 27 60 48 • 27 62 21 • fax 385 1 27 64 25

U ovome broju

Povijest paneuropskoga pokreta	1	Izvešće o sudjelovanju HPEU na radnom krugu za Alpe i Jadran u Gorizii 16-18. rujna 1994. godine	18
Hrvatska paneuropska unija	1	Izjava o aktualnom stanju u Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini	19
Načela paneuropske unije	2	Francusko vjenčanje u Zagrebu	20
Konkretni zadatci PEU	2	TRIBINE	
Konkretni zadatci HPEU	2	Gg. Neven Šimac i Marc Gjidara u HPEU	20
KRONIKA RADA HPEU od 1991. do 1994. g.	3	Veleposlanik SAD Peter Galbraith na "Otvorenom sveučilištu" (Vjesnik)	21
Dr. Otto v. Habsburg na godišnjoj skupštini HPEU (Vjesnik)	7	Američki poslanik i hrvatski građani (Večernji list)	21
Prijem u čast dr. Otta von Habsburga (Vjesnik)	7	Generalna Skupština MPEU u Strasbourgu	22
Svečana sjednica skupštine HPEU (Večernji list)	8	Rezolucija I	23
Razgovor s dr. Mislavom Ježićem, predsjednikom HPEU (Večernji list)	8	Rezolucija II	
Primanje za Otta von Habsburga (Večernji list)	9		
S GODIŠNJE SKUPŠTINE HPEU			
Govor predsjednika MPEU dr. Otta von Habsburg	9		
Pozdravna riječ g. nuncija Giulia Einaudia	12		
IZVJEŠĆA			
Mladež HPEU	13		
Ogranci	13		
Rad ogranka HPEU Karlovac	13		
Život istarskog ogranka	14		
Osnutak i planovi dubrovačke podružnice HPEU	14		
Inicijativna skupština Osječko-baranjskog ogranka HPEU	15		
Karl von Habsburg na sastanku PEU za područje Alpe-Adria u Zadru (Večernji list)	16		
Zasjedanje PE Radnog kruga u Zadru (Vjesnik)	16		
Govor predsjednika HPEU s proljetnoga zasjedanja Radnoga kruga za područje Alpa i Jadrana PEU	17		
Deklaracija sa zasjedanja Radnoga kruga PEU za Alpe i Jadran u Zadru	18		

Izdaje
HRVATSKA PANEUROPSKA UNIJA
 Glavni i odgovorni urednik
Mislav Ježić
 Uređuju
 članovi predsjedništva HPEU
 Slog i prijelom
KRUŽAK - Zagreb
 Tisak
 M & D - Zagreb
 Naklada
 1000 primjeraka

POVIJEST PANEUROPSKOGA POKRETA

Paneuropski je pokret osnovao Richard von Coudenhove-Kalergi 1923. godine. U programskome djelu »Paneuropa« analizirao je prilike u svjetskoj politici nakon prvoga svjetskog rata i zauzeo se za ujedinjenje Europe kao jedini put da Europa ne postane žarište i drugoga još goreg svjetskoga rata, a i da ne izgubi povijesnu ulogu u svijetu među većim svjetskim silama od europskih.

Danas znamo da u Europi nisu iscijelile rane nakon prvoga svjetskog rata, da se nije ujedinila, nego da se u njoj začeo i drugi rat, kako je još 1923. predviđao Kalergi. Ipak, činilo se da je on bio već i na domak ostvarenju svojega programa kada su se za njega zainteresirali ministri inozemnih poslova Francuske i Njemačke Aristide Briand i Gustav Stresemann, kao i brojni drugi europski političari od kojih su mnogi bili Kalergievi prijatelji ili znanci, ali je dalji povoljan razvoj zaustavila Stresemannova rana smrt. Paneuropskoj su uniji prilazili i mnogi istaknuti intelektualci kao Reiner Maria Rilke, Thomas Mann, Stefan Zweig, Paul Claudel, Jules Romains, Miguel de Unamuno, Richard Strauss, Sigmund Freud, Albert Einstein...

Nakon drugoga pak svjetskog rata Europa je doista izgubila svjetsku ulogu ravnu ulozi dviju velesila, Sjedinjenih država i Sovjetskog saveza, a njihovi su je utjecaji pola stoljeća i dijelili. Pa opet se u vrijeme generala De Gaullea i kancelara Adenauera, paneuropejca od mladosti, postigao velik napredak prema ujedinjavanju Europe.

Već 1947. sazvao je Coudenhove-Kalergi u Gstaadu prvi kongres Europske parlamentarne unije i zahtijevao osnivanje europske skupštine u koju će ulaziti zastupnici u nacionalnim parlamentima: to će biti Vijeće Europe.

Radi sprječavanja rata, ustanovljena je 1951. Europska zajednica za ugljen i čelik, a 1957. Europska zajednica za atomsku energiju, te prva Europska zajednica ne samo za sprječavanje razdora, nego i za suradnju, Europska gospodarska zajednica. 1965-1986. razdoblje je organizacijskoga povezivanja tijela triju zajednica u jednu: od osnivanja jednoga Vijeća i jedne Komisije do Jedinstvenoga europskog akta kojim se za neke odluke među državama predviđa samo kvalificirana većina umjesto kosenza, a Europskomu se parlamentu daju veće ovlasti. Posljednju stepenicu ujedinjavanja do sada čine dogovori u Maastrichtu i nastojanja da se na zajedničkome tržištu uvede i jedinstvena europska valuta, te da se stvori i politička Europska unija.

U svim je tim događajima sudjelovala i Paneuropska unija, no ona se održetije zalagala za ujedinjenje cijele Europe, a protiv zatvaranja u klub bogatih zapadnoeuropskih zemalja nego druge organizacije. Ona se dosljednije suprotstavljala svakomu totalitarizmu, nacističko-fašističkomu ili boljševičkomu, od organizacija ili saveza koji su se protivili samo jednoj krajnosti. Toj je temi opet još 1937. posvećena jedna od Kalergijevih knjiga »Totalni čovjek – totalna država«.

1972. umro je Coudenhove-Kalergi. Na čelo Međunarodne paneuropske unije došao je dr. Otto von Habsburg, s kojim je Kalergi surađivao već i za izgnanstva za drugoga svjetskog rata u Sjedinjenim državama. On je

dijelom promijenio narav unije. Nije se toliko posvećivao samo elitnim krugovima, nego je Uniju učinio mnogo širom i mnogobrojnijom. Otkad je 1979. bio izabran za zastupnika u Europskome parlamentu, a taj se izbor po isteku mandata ponavljao, zalaže se i u Europskome parlamentu za prava čovjeka, za pravo naroda na samoodređenje i za ujedinjenje Europe. Paneuropska se Unija pod njim i nadalje dosljedno suprotstavljala podjeli Europe posred Srednje Europe na Zapadnu i Istočnu. Suprotstavljala se i legalizmu koji je surađivao s totalitarnim režimima u nekim zemljama, a nije s demokratskim pokretima u tim zemljama.

Zbog svega toga Paneuropska je unija mnogo prije shvatila potrebu i opravdanost oslobođenja i osamostaljenja Hrvatske i nekih drugih »novih« europskih država, negoli službena europska politika.

HRVATSKA PANEUROPSKA UNIJA

Hrvati u iseljeništvu već su petnaestak godina djelotvorno sudjelovali u paneuropskome pokretu prije nego što su se stvorili uvjeti da se u Hrvatskoj samoj osnuje nacionalna paneuropska organizacija. Ona je osnovana tek 30. svibnja 1991., ali je u najkraćem propisanom roku prihvaćena u članstvo Međunarodne paneuropske unije s naklonošću i bez otpora. Štoviše, na generalnoj skupštini Međunarodne paneuropske unije u prosincu 1991. u Strasbourgu sve su nacionalne organizacije dobile od Predsjedništva u zadatak da u svojim zemljama prirede bar jednu manifestaciju u korist što skorijemu priznanju samostalnosti Hrvatske i Slovenije u Europi.

Djelatnost Hrvatske paneuropske unije od osnutka usjerila se na slanje analitičkih obavijesti o Hrvatskoj i o ratu protiv Hrvatske na engleskom, njemačkom i francuskom, tijelima Međunarodne paneuropske unije, tijelima Europske zajednice, ministrima inozemnih poslova, hrvatskim uredima u inozemstvu te agencijama i novinama, naročito u odlučnim trenucima. Drugo je područje djelatnosti bilo posredovanje u dopremi potrebne humanitarne pomoći u ugrožene dijelove domovine. A treće, iniciranje, organiziranje ili koordiniranje međunarodnih skupova o očuvanju hrvatske kulturne baštine, o gospodarstvu i etici, o ekologiji, o hrvatskim paneuropskim temama poput skupa o Hermanu Dalmatinu, itd. Uz to su predstavnici HPEU u proteklom razdoblju sudjelovali na nizu međunarodnih skupova u Njemačkoj, Francuskoj, Austriji, Češkoj, Slovačkoj, Mađarskoj, Sloveniji itd., i zastupali hrvatska gledišta, a niz je delegacija iz spomenutih zemalja, te Švedske, Italije, Velike britanije, Švicarske i dr., posjećivao Hrvatsku paneuropsku uniju i Hrvatsku i stjecao pravi uvid i razumijevanje za prilike u Hrvatskoj.

NAČELA PANEUROPSKE UNIJE

Jedinstvo Europe: Europski narodi i zemlje dijele zajedničku povijest i zajedničko nasljeđe. Stoga njihovo ujedinjenje nije samo apstraktni zadatak za političku i gospodarsku budućnost, nego i povratak prirodnom i kulturološkom nizu zajednica od obitelji, zavičaja, naroda i kulturnoga kruga do čovječanstva i svijeta. Poštovanje toga prirodnoga niza krugova u kojima čovjek ostvaruje svoju osobnost posljedica je poštovanja totaliteta te osobnosti, a u političkoj organizaciji zajednica ono se izražuje:

Načelom supsidijarnosti: Što god se može riješiti na razini elementarnije zajednice, bliže čovjeku, ne treba rješavati na višim razinama. Naravno, uvijek ostaje mnogo regionalnih, nacionalnih ili globalnih pitanja koja se ne mogu rješavati na nižim razinama te svako od njih treba rješavati na najnižoj razini koja ga obuhvaća. Između naroda i čovječanstva postoje i kulturni krugovi kojima također pripada bitan dio čovjekova određenja. Europski kulturni krug počiva na zajedničkom nasljeđu, koje se krilaticom može nazvati:

Grčka mudrost, Rimsko pravo i Kršćanska vjera: Paneuropska se unija zalaže za ujedinjenje Europe. Pritom se predujetima smatra očuvanje toga zajedničkoga nasljeđa kao i svih kulturnih posebnosti pojedinih naroda, zemalja ili krajeva, kao što je i prirodno za kontinent koji nije nastao naglim naseljavanjem i miješanjem, nego dugom kristalizacijom kultura, posebnih inačica europske kulture. Grčka je Europi namrla duhovne obzore filozofije i društvene vrijednote demokracije. Rim je utemeljio pravnu državu. A kršćanstvo je nanovo udahnuo dušu Europi.

Na poštovanju čovjekove osobe nanovo su se utemeljili **pravo i demokracija**, kršćanstvo je postalo nositelj antičke civilizacije narodima koji su se pokršćavali, ali ju je prošlo novim duhom. Taj duh postao je duh Europe. Paneuropska se unija zalaže za Europu:

- kao prostor poštovanja čovjeka,
- kao jedinstveni prostor prava utemeljena na pravu naroda na samoodređenje, narodnosnih skupina na slobodan razvoj i na ljudskim pravima svakoga pojedinca, te
- kao prostor koji će obuhvatiti zemlje zajedničkoga europskog nasljeđa do granica do kojih se poštuju sloboda i demokracija.

Socijalni nauk u Paneuropskoj uniji slijedi kršćanski socijalni nauk. Europa mora biti prostor gdje će se poštovati sva spomenuta ljudska pojedinačna i zajednička prava.

Otvorenost svijetu: Ujedinjavanje Europe ne smije značiti zatvaranje ostalomu svijetu, kao niti poništavanje posebnosti naroda i užih zajednica. Kao što one moraju imati svoje mjesto u europskoj kući, tako i Europa mora naći svoje mjesto u svijetu i u suradnji s njim, u Ujedinjenim narodima i drugim svjetskim organizacijama, i odigrati svoju ulogu na dobro ljudske zajednice.

Zaštita okoliša treba se shvatiti kao zaštita Božjega stvorenja za koje svi dijelimo odgovornost. Ona je pitanje opstanka, ljepote i smisla svijeta, a i u tome pitanju Europa treba doprinijeti svoj dug svijetu.

KONKRETNI ZADATCI PANEUROPSKOGA POKRETA

- Proširenje Europske zajednice odnosno Europske unije
- Razvoj Europske zajednice u europsku konfederaciju
- Utemeljenje Europe na osnovi naroda
- Zajedništvo Europe u inozemnoj politici, obrani i financijama
- Dvodomni Europski parlament
- Promicanje vrijednosti europskoga nasljeđa u pravom europskome duhu
- Europski programi znanstvenoga i tehnološkoga razvoja
- Uskladjivanje obrazovnih sustava i diploma u Europi
- Djelatno uključivanje Europe u svjetsku zajednicu
- Djelatno promicanje zaštite prirodne sredine u svijetu.

KONKRETNI ZADATCI HRVATSKE PANEUROPSKE UNIJE

- Rad na kulturnoj i duhovnoj obnovi Hrvatske
- Suradnja u stvaranju svih nužnih uvjeta za pravedan i trajan mir u Hrvatskoj i susjednim regijama
- Rad na što skorijem neposrednom i potpunom uključivanju Hrvatske u Europsku uniju bez posrednih krovnih organizacija
- Promicanje hrvatske kulture u Europi i promicanje europskih kulturnih dometa u Hrvatskoj
- Poticanje znanstvenoga i tehnološkoga razvoja u Hrvatskoj u skladu s Europom i svijetom
- Poticanje kulturne, znanstvene i tehničke razmjene s Europom i svijetom
- Promicanje najviših europskih obrazovnih i znanstvenih standarda u Hrvatskoj
- Promicanje najviših europskih standarda socijalne politike, demokracije i pravne države
- Promicanje najviših europskih standarda zaštite prirodne sredine i života u Hrvatskoj
- Što skorije djelotvorno uključivanje Hrvatske u promicanje svih spomenutih vrijednota i institucija i u samoj Europi
- Uključivanje Hrvatske u rad na kulturnoj i duhovnoj obnovi u Europi i svijetu.

KRONIKA RADA HRVATSKE PANEUROPSKE UNIJE OD 1991. DO 1994. GODINE

RAD U 1991. GODINI

Hrvati su u svijetu već petnaestak godina aktivno sudjelovali u radu Međunarodne paneuropske unije prije nego što je osnovan nacionalni ogranak u Hrvatskoj.

Hrvatska je paneuropska unija u zemlji osnovana 27. svibnja 1991. Na Osnivačkoj skupštini bio je prisutan član Predsjedništva Međunarodne paneuropske unije g. Bernd Posselt. Skupština je prihvatila Deklaraciju HPEU i Statut HPEU. U Predsjedništvo HPEU su izabrani: dr. Žarko Domljan, g. Goran Blažeković, dipl. ing., mr. Nikola Bičanić, prof. dr. Ivan Cesar, g. Antun Abramović, prof., dr. Šime Đodan, g. Radovan Grgec, prof., g. Stjepan Hereceg, dipl. pravnik, prof. dr. Hrvoje Kraljević, mr. Ivo Kujundžić, g. Mato Marčinko, dipl. pravnik, g. Joja Ricov, prof., g. Lavoslav Torti, prof., dr. Marko Veselica i dr. Lav Znidarčić. Za dopredsjednike su izabrani: dr. Borna Bebek (glavni tajnik), mr. Neven Jurica, dr. Zvonko Lerotić, gđa. Nevenka Nekić, prof., dr. Đuro Njavro, i g. Božidar Petrač, prof. Za predsjednika HPEU izabran je dr. Mislav Ježić.

HPEU je otada bila vrlo djelatna na poslu obavješćivanja međunarodne javnosti o prilikama u Hrvatskoj. Povodom proglašenja suvereniteta i neovisnosti Republike Hrvatske, povodom agresije JNA na Sloveniju, povodom dolaska mirovne misije europske trojke, pred prvi posjet Predsjednika Tuđmana kancelaru Kohlu, povodom odluke o povlačenju JNA iz Slovenije, povodom srbijanskoga odbijanja misije europske trojke, pred zasjedanje KESS-a, Ministarskoga vijeća i Haaške konferencije o Jugoslaviji, prilikom izjave američkoga ambasadora Zimmermanna o Jugoslaviji bez Slovenije, povodom rasprava na Haaškoj konferenciji, nakon priznanja Hrvatske sa strane Islanda i najave sa strane Njemačke i Švedske, povodom rušenja helikoptera s europskim promatračima, povodom vala međunarodnih priznanja Hrvatske, HPEU je slala detaljne analitičke obavijesti Međunarodnoj paneuropskoj uniji i pojedinim njenim ograncima, glavnim europskim političkim tijelima, ministrima inozemnih poslova ili predsjednicima pojedinih zemalja, nizu novinskih kuća u Europi i svijetu, hrvatskim uredima u inozemstvu itd. dajući im relevantne aktualne, povijesne, demografske i dr. podatke o Hrvatskoj te zahtijevajući neodgodivo priznanje Republike Hrvatske u neokrnjenim granicama kao nuždan preduvjet za pravedni mir.

U vrijeme krize i rata više su puta posjetili Hrvatsku predsjednik Međunarodne paneuropske unije i voditelj radne grupe za srednju i istočnu Europu u Europskome parlamentu dr. Otto von Habsburg te član Predsjedništva g. Bernd Posselt. Izvješćivali su međunarodnu javnost o prilikama u nas i snažno se zauzimali za priznanje Hrvatske i Slovenije. Dr. Otto von Habsburg bio je i glavni govornik na simpoziju HPEU "Hrvatska i nova europska zajednica" u Hrvatskom narodnom kazalištu 17. listopada; govorili su još redom gradonačelnik g. Boris Buzančić, dr. Mislav Ježić, dr.

Borna Bebek, prof. dr. Šagi Bunić i biskup dr. Đuro Kokša.

Predsjednik HPEU dr. Mislav Ježić bio je pozivan da govori o Hrvatskoj u Parizu i Stockholmu, na paneuropskim konferencijama ili skupovima u Passauu, Naumburgu, Karlsruheu. Na generalnoj skupštini u Strasbourgu početkom prosinca aktivno je sudjelovao u predstavljanju HPEU i donošenju dviju rezolucija i nekih zaključaka Skupštine koji se zalažu za priznanje i pomoć Hrvatskoj. Dopredsjednik dr. Borna Bebek govorio je u Londonu i sudjelovao na paneuropskoj skupštini u Beču i Strasbourgu. Dopredsjednik g. Božidar Petrač govorio je u ime dr. Žarka Domljana na kongresu PEU u Dresdenu.

Paneuropska mladež Njemačke pozvala je predsjednika HPEU dr. Mislava Ježića početkom prosinca na predavački pohod Ulmu, Chamu, Kötzingu, Bambergu, Erlangenu, Nürnbergu i Passauu, te na procesiju za Hrvatsku sa oko 1500 sudionika središtem Augsburga sa svijećama, hrvatskim i paneuropskim zastavama i govorima biskupa Stimpfle, dr. Ježića i dr. Grindela. Sve je to bilo praćeno brojnim razgovorima za tisak, radio i televiziju. Ujedno su se poticale u svim tim mjestima i humanitarne akcije za Hrvatsku prema popisima potreba Saniteta, Caritasa itd. U Münchenu mu je upriličen informativni razgovor s ministrom Goppelom. Gđa. Nevenka Nekić, g. Joja Ricov, g. Radovan Grgec i drugi članovi Predsjedništva HPEU također su bili djelatni u inozemstvu (u Njemačkoj, Italiji, Španjolskoj itd.).

HPEU je razvila dobru suradnju sa središnjicom i dodire s mnogim nacionalnim organizacijama Paneuropske unije: u Njemačkoj, Francuskoj, Belgiji, Austriji, Italiji, Švedskoj, Velikoj Britaniji, u Češkoj i Slovačkoj, Sloveniji itd., a isto tako i s većim brojem hrvatskih udruženja i ureda u inozemstvu. U nekoliko su navrata Hrvatsku posjećivale delegacije Paneuropske unije iz Francuske, Bavarske, Saske, Austrije i dr. donoseći humanitarnu pomoć a odnoseći vijesti i informativnu građu, publikacije i filmove o Hrvatskoj u svijet.

Osobito se istakao poduzetnošću predsjednik Austrijske paneuropske unije g. Karl von Habsburg-Lothringen, koji je i posjetio nekoliko gradova u ratnome području. On nam je pomogao i pozvati barunicu Francescu Thyssen u Zagreb, koja je za tri tjedna, uz pomoć Hrvatske paneuropske unije, u suradnji s našim Ministarstvom za prosvjetu i kulturu i Društvom povjesničara umjetnosti, sazvala u Zagrebu međunarodnu konferenciju o spašavanju i očuvanju umjetničkih spomenika i baštine Hrvatske.

Pred Božić mnoge su nacionalne organizacije PEU, prema zaključku generalne skupštine u Strasbourgu 1991., organizirale razne manifestacije za Hrvatsku: koncerte, svečane mise i demonstracije: u Parizu, Bruxellesu, nizu njemačkih gradova, u Italiji, Češkoj i Slovačkoj, u Estoniji i dr.

HPEU je preuzela organizaciju sastanka radnoga kruga Alpe-Jadran za kraj travnja 1992. u Istri, u Pazinu. Osim toga, HPEU radi na zamašnom projektu izložbe o kulturnoj povijesti Hrvatske za inozemstvo, s naglaskom na prisutnosti Hrvata u Europi i svijetu i prisutnosti Europe i svijeta u Hrvatskoj tijekom povijesti.

Hrvatska je paneuropska unija tijekom 1991. u zemlji aktivno surađivala na tim poslovima s nekim kulturnim ustanovama (Sveučilište, Matica hrvatska) i ministarstvima, sudjelovala u osnivanju ili radu pojedinih društava s međunarodnim zadacima (Društvo

hrvatsko-francuskoga prijateljstva; Hrvatsko filozofsko društvo itd.).

RAD U 1992. GODINI

U 1992. godini Hrvatska je paneuropska unija organizirala niz posjeta stranih gostiju i delegacija Hrvatskoj i niz sudjelovanja članova Hrvatske paneuropske unije na međunarodnim skupovima.

Usto je nastavila često slati obavijesti o ratu protiv Hrvatske i prilikama u Hrvatskoj, kako Međunarodnoj paneuropskoj uniji, tako i međunarodnim, osobito europskim tijelima i tisku.

Bila je također aktivna u obavješćivanju mogućih donatora u inozemstvu o potrebama Hrvatske, hrvatskoga zdravstva, te centara za prognanike i izbjeglice, u traženju, a često i dopremanju ili usmjeravanju humanitarne pomoći inozemnih donatora preko naših organizacija poput Crvenoga križa, Caritasa, redovničkih i župskih karitativnih ureda i sl. na određita potrebna pomoći.

Napokon, u 1992. godini stali smo u hodu organizirati Hrvatsku paneuropsku uniju, uređivati prostorije koje nam je ustupio grad Zagreb i opremiti ih, zaposlili smo poslovnu tajnicu i otpočeli s redovitim radom ureda HPEU u Jurišićevoj 1a. Da bismo se mogli na taj način organizirati i početi djelovati, trebalo je uz sredstva iz proračuna, koja su mogla pokriti plaću tajnice i tekuće troškove za dio naših djelatnosti, tražiti donatore i za urede: je našega ureda, koje je u tijeku.

Neki od znatnijih skupova i gostovanja:

26-27. siječnja organizirali smo posjet predsjednika Međunarodne paneuropske unije dr. Otta von Habsburg Zagrebu i Karlovcu, nekoliko susreta i razgovor s predstavnicima europskih promatrača u Hotelu "I".

24-26. travnja organizirala je naša središnjica u Zagrebu s Istarskim ogrankom HPEU, skup Međunarodne paneuropske unije za područje Alpa i Jadrana u Pazinu i Istri. Odziv je bio vrlo velik – oko 140 sudionika iz Njemačke, Austrije, Italije, Češko-Slovačke, Mađarske, Slovenije i Hrvatske. Kao službeni jezik skupa uveli smo uz njemački i talijanski još i hrvatski. U središtu pažnje skupa bili su problemi Hrvatske, donesene su četiri rezolucije u prilog Hrvatskoj koje je Međunarodna PEU potom slala na sva tijela EZ i neke druge bitne adrese. Dogovoreno je i više akcija pomoći Hrvatskoj.

22-24. svibnja sudjelovala je veća delegacija HPEU na Godišnjoj skupštini Njemačke paneuropske unije u Koblenzu. Dr. Zarko Domljan, član našega predsjedništva, dr. Mislav Ježić, predsjednik HPEU, zatim dr. Lav Znidarčić i još nekoliko članova Predsjedništva držalo je pritom posebna izlaganja o hrvatskim i europskim problemima, koja su bila vrlo dobro primljena.

15. lipnja 1992. utemeljena je u Europskom domu u Zagrebu i Hrvatska paneuropska mladež.

12. lipnja 1992. osnovan je Karlovački ogranak HPEU u koji su ušli najistaknutiji predstavnici grada, intelektualaca i privrede u Karlovcu.

20. kolovoza - 2. rujna 1992. organizirali smo posjet g. Jean-Marie Dailleta, člana francuskoga parlamenta, i nekoliko predstavnika organizacije "Demokrati bez granica" iz Francuske, Švicarske i Sjedinjenih država

Hrvatskoj uz brojne susrete s čelnicima vlade i stranaka, javna predavanja, posjete prognanicima itd.

18-20. rujna 1992. sudjelovala je delegacija HPEU i Mladeži HPEU, na čelu s gospodom Božidarom Petračem i Nevenom Juricom, na skupu Međunarodne paneuropske unije za područje Alpa i Jadrana u Trentu.

3. listopada govorio je predsjednik Međunarodne PEU dr. Otto von Habsburg na pripremnom skupu Hrvatskoga svjetskoga sabora u Staroj gradskoj vijećnici u Zagrebu.

17-18. listopada sudjelovala je velika delegacija HPEU na Godišnjoj skupštini MPEU i na proslavi 70-te obljetnice Međunarodne paneuropske unije u Beču u prisutnosti predsjednika Republike Austrije i ministra inozemnih poslova Austrije te uglednih gostiju iz svih europskih zemalja. Delegacija je bila djelatna i izlaganjima i sudjelovanjem pri donošenju rezolucija bitnih za Hrvatsku.

30-31. listopada na Godišnjoj skupštini Njemačke paneuropske mladeži govorio je i predsjednik HPEU, i ponovo je jedan od ključnih dokumenata, izglasan u prisutnosti i nekoliko europskih parlamentaraca, bio posvećen zahtjevima u korist Hrvatske i Bosne i Hercegovine.

Najveći dio humanitarne pomoći koju smo tražili ili usmjeravali dolazio je iz Njemačke i Austrije, a nešto i iz Francuske, Italije i Mađarske.

HPEU je sudjelovala i u nizu djelatnosti hrvatskih kulturnih organizacija i institucija s kojima dobro surađuje: Hrvatskim filozofskim društvom, Maticom hrvatskom, Društvom hrvatsko-francuskoga prijateljstva, Sveučilištem u Zagrebu itd.

RAD U 1993. GODINI

Nastavili smo s uređivanjem prostorija HPEU i njihovim opremanjem, što je također bio velik posao koji je zahtijevao veliko zalaganje, osobito naše poslovne tajnice gđe Božice Barišić koja je stekla najveće zasluge za brigu oko toga posla.

Vodili smo pripreme za osnutak većega broja ogranka u južnoj i sjevernoj Hrvatskoj.

HPEU je i dalje radio u suradnji s Francuskom paneuropskom unijom na pripravi izložbe o hrvatskoj kulturnoj povijesti u Parizu i nekoliko francuskih gradova, koja bi se nakon Francuske mogla seliti i u druge zemlje, a predstavila bi Hrvatsku u prvome redu preko sudioništva istaknutih Hrvata u povijesti europske kulture i preko izraza prisutnosti Europe u Hrvatskoj tijekom povijesti. Izložba se, uz podršku Ministarstva prosvjete, kulture i sporta, planirala za jesen, a zatim odgodila do proljeća. Nažalost, u oba slučaja otkazan nam je izložbeni prostor razmjerno kratko vrijeme prije izložbe.

Stala se pripravljeti za proljeće i međunarodna konferencija o zaštiti okoliša.

HPEU je u 1993. godini organizirala ili suorganizirala nekoliko gostovanja i predavanja stranih gostiju u Hrvatskoj.

U siječnju, 14-15., posjetio nas je ugledni austrijski filozof i predsjednik Austrijskoga filozofskog društva Peter Kampits, s kojim je dogovorena suorganizacija skupa o srednjoeuropskoj filozofiji u listopadu ove godine u Zagrebu.

U veljači, 18., suorganizirali smo predavanje istaknutoga francuskog filozofa Alaina Finkelkrauta u Institutu za primijenjena društvena istraživanja.

24-28. veljače predsjednik HPEU, prof. dr. Mislav Ježić, bio je gost Bavorske paneuropske unije i održao niz predavanja, interviewa i javnih nastupa u Augsburgu, Ulmu i dr. posvećenih Hrvatskoj i njenu položaju u Europi.

16-18. ožujka posjetila nas je delegacija središnjice Međunarodne paneuropske unije pod vodstvom člana predsjedništva g. Berndta Posselta, te smo za njih organizirali susrete s g. Stipom Mesićem, predsjednikom Sabora, s biskupom Đurom Kokšom, zatim dva javna predavanja, interviewe za novine, te vrlo korisne posjete Karlovcu i Osijeku.

30. ožujka posjetio nas je Sir Jack Stewart Clark, potpredsjednik Europskoga parlamenta. Vodili su se razgovori o prilikama u Hrvatskoj i o aktualnim potrebama Hrvatske, u kojima ima puno pravo i na podršku demokratske međunarodne zajednice.

24-28. travnja organizirali smo uz pomoć g. Stephana Baiera vrlo vrijedan posjet nadbiskupa Stimpflea, papina delegata pri organizaciji "Crkva u nevolji", hrvatskoj crkvi u Zagrebu, Osijeku, Đakovu, Vinkovcima i Zadru, radi pomoći u obnovi nakon ratnih razaranja.

U svibnju, 7-9., HPEU je sudjelovala na Paneuropskim danima u Würzburgu izlaganjem predsjednika i brojnim susretima.

18. lipnja predsjednik HPEU bio je gost predavač Koruške paneuropske unije u Klagenfurtu.

25-27. lipnja predstavnici HPEU sudjelovali su na srednjoeuropskom paneuropskom zasjedanju u Pečuhu i Mohaču.

Od 17. srpnja do 1. kolovoza održavao se ljetni jezični camp "Jezik i kultura u Austriji". Na njemu su sudjelovali gđica Sandra Fudurić i gg. Zvonimir Čuljak i Damir Buterin.

31. kolovoza 1993. posjetila nas je delegacija Europske unije demokracista i zanimala se za prilike u Hrvatskoj iz svih vidova.

17-19. rujna sudjelovala je HPEU na zasjedanju Paneuropskoga kruga za Alpe i Jadran (i Panoniju) u Ptuj i potakla još jednu rječitu rezoluciju, ovaj put protiv protuhrvatske propagandne ofenzive.

1-2. listopada organizirala je HPEU zajedno sa Zavodom za povijest i filozofiju znanosti HAZU (akademik Ž. Dadić) te s Hrvatskim filozofskim društvom u Centru za kulturu, Pazin, znanstveni skup o Hermanu Dalmatinu. Sudionici znanstvenoga skupa bili su: akademik Žarko Dadić, prof. dr. Franjo Šanjek, dr. Snježana Paušek-Bazdar, prof. dr. Eduard Kale, prof. dr. Antun S. Kalenić i dr. Ivica Martinović. Ujedno je u prisutnosti biskupa Antuna Bogetića i efendije Šefka Omerbašića i niza gostiju u ime HPEU njen predsjednik Mislav Ježić poklonio poprsje Hermanovo, rad akad. kipara Mladena Mikulina, Klasičnoj gimnaziji u Pazinu.

Istovremeno je na putu Dunavom, organiziranom od Mađarske PEU sudjelovala druga delegacija (g. Bebek, gđa Gazdić).

16-17. listopada sudjelovao je prof. dr. Juraj Kolarić na Bavorskom paneuropskom zasjedanju u Andechs povodom proslave 700. obljetnice Sv. Hedvige i u novoposvećenoj kapelici Europe i Mira posvetio raspelo koje je donio na dar – ranjenoga hrvatskog Isusa.

Pri posjeti Australiji 11-27. listopada, prof. Ježić je (uz prof. Šeparovića, T. Ladana, dr. Z. Kovača, mr. V. Sakića i dr. R. Fuchsa) dogovarao suradnju s Hrvatskim studijima u Sydneyu, a u više prigoda imao prilike tumačiti i paneuropske zamisli, osobito hrvatskim iseljenicima.

11-13. studenoga pod okriljem HPEU održala se u Europskome domu međunarodna konferencija "Ethics and Economy" u organizaciji International Chesterton Society i međunarodnoga društva Communio kao popratna manifestacija uz Skupštinu HPEU. Na konferenciji je sudjelovalo tridesetak gostiju iz Velike Britanije, Kanade, Sjedinjenih država i drugih zemalja.

12-13. studenoga održala se Godišnja skupština HPEU. Na otvorenju Skupštine govorili su g. Mislav Ježić, predsjednik HPEU, g. Karl von Habsburg, predsjednik Austrijske PEU, g. Bitenc (Slovenija), g. Wren (V. Britanija) i g. Joško Pavan, predsjednik Mladeži HPEU. Stigli su i pozdravni brzojavi iz Francuske, Njemačke, Mađarske, Makedonije, iz hrvatske dijaspore i dr.

Na svečanoj sjednici 13. studenoga govorili su predsjednik Međunarodne PEU dr. Otto von Habsburg, nuncij Sv. oca pape g. Giulio Einaudi, potpredsjednik hrvatskoga Sabora dr. Žarko Domljan, potpredsjednik HPEU i savjednik Predsjednika RH g. Božidar Petrač, prof. dr. ing. Peter Zimmermann, sveuč. prof. iz Münchena, te predstavnik International Chesterton Society g. Stratford Caldecott.

U radnom je dijelu skupštine predsjednik HPEU podnio izvještaj o djelatnosti HPEU u protekle dvije godine i predložio osnove za rad u slijedećem razdoblju. Predsjednici osnovanih ogranaka i onih u osnivanju, g. Marijan Pavan (Karlovac), g. Stanko Mališa (Istra), gđa Irena Dobrović (Zadar), g. Damir Doležal (Osijek) dali su također izvješća. Povedena je i plodna rasprava o budućoj djelatnosti HPEU. Izabrano je **Predsjedništvo** za slijedeći dvogodišnji mandat u ovom sastavu: prof. dr. Mislav Ježić – **predsjednik**; **potpredsjednici**: dr. Borna Bebek (glavni tajnik), gđa Nevenka Nekić, prof., g. Božidar Petrač, prof., prof. dr. Juraj Kolarić, dr. Pavo Barišić, ing. Zdravko Adrović; **članovi Predsjedništva**, **stari**: dr. Žarko Domljan, prof. dr. Hrvoje Kraljević, mr. Ivo Kujundžić, dr. Marko Veselica, g. Stjepan Herceg, dipl. pravnik, ing. Goran Blažeković; **novi**: g. Tomislav Ladan, prof., ing. Ante Petrić, ing. Ivan Penić, dr. Mate Meštrović, prof. dr. Marijan Šunjić, dr. Tomislav Živković, dr. Jure Zovko, dr. Valent Puževski, dr. Ivan Rakuć; **počasni članovi**: g. Joja Ricov, prof., g. Mate Marčinko, dipl. pravnik, g. Radovan Grgec, prof., mr. Neven Jurica, g. Antun Abramović, prof., mr. Nikola Bičanić, dr. Đuro Njavro, dr. Šime Đodan, dr. Zvonko Lerotić, dr. Lav Znidarčić, g. Lavoslav Torti, prof.

Godišnja skupština Međunarodne paneuropske unije održala se 17-18. prosinca u Strasbourg. Na njoj je bila prisutna i hrvatska delegacija i izglasana je i rezolucija koju je HPEU predložila uz rezolucije francuske i makedonske PEU.

RAD U 1994. GODINI

U 1994. je godini HPEU nastavila s obavješćivanjem Međunarodne paneuropske unije i europskih tijela o prilikama u Hrvatskoj, zalažući se za istinitu sliku o ratu protiv Hrvatske i Bosne i Hercegovine te za djelotvorne

i pravedne mjere da se uspostavi hrvatski suverenitet i pravno stanje na cijelom području Hrvatske, kao i mir i pravo u njenu susjedstvu.

U 1994. godini Međunarodna je paneuropska unija doživjela znatan uspjeh na europskim izborima, mnogi su njeni članovi kao predstavnici raznih stranaka izabrani u svojim zemljama za zastupnike u Europskom parlamentu, među ostalima i dr. Otto von Habsburg, predsjednik MPEU, g. Bernd Posselt, član Predsjedništva MPEU, g. Siegfert Alber, predsjednik Njemačke PEU, a gđa Ursula Schleicher izabrana je i za potpredsjednika Europskoga parlamenta.

Predstavnici Hrvatske paneuropske unije sudjelovali su na Kongresu Njemačke PEU u Ulmu 22. do 24. travnja. Na Kongresu je uz istaknute njemačke političare i goste govorio i grof Jakob von Eltz o situaciji u Hrvatskoj i Vukovaru u svjetlu povijesti, a svečanu i vrlo dojmljivu prosvjednu povorku sa svijećama uvečer vodio je g. biskup banjolučki Franjo Komarica kao počasni gost Kongresa. On je i propovijedao na sv. misi u nedjelju i ostavio silan dojam na nazočne.

1-2. listopada 1994. bili su predstavnici HPEU prisutni na Zemaljskoj skupštini Bavorske PEU u Ingolstadtu (g. i gđa Barišić, g. Begić).

10-11. prosinca predstavnici HPEU bili su prisutni na Godišnjoj skupštini Međunarodne paneuropske unije u Strasbourgu i predložili su razrađenu rezoluciju o odnosu međunarodne zajednice prema Hrvatskoj i BiH s najaktualnijim zahtjevima.

Osim toga, Paneuropski je radni krug za Alpe i Jadran 1994. u proljeće, od 8. do 10. travnja, bio gost u Zadru. Zadar ski je ogranak s predsjednicom, gđom Irenom Dobrović, te g. Branimirom Grgićem, g. prof. Čosićem i, osobito, g. nadbiskupom Ivanom Prendom na čelu, izvršno organizirao boravak, rad i posjete gradu i opustošenoj okolici Zadra, tako da je četrdesetak paneuropskih gostiju iz Njemačke, Austrije, Italije i Slovenije, uz znatno više članova iz Hrvatske i Zadra samoga, koji su bili među prvim stranim posjetiocima Zadra od početka rata, sačuvalo Zadar u vrlo lijepoj i potresnoj uspomeni.

Jesenski se sastanak toga paneuropskoga kruga za Alpe i Jadran održao u Gorizi i Novoj Gorici 16-18. rujna 1994. i hrvatski su predstavnici na njemu (g. Petrač, g. Torti, gđa Nekić, gđa Vlahović, gđa Boić, g. Mališa, gđa i g. Ježić) predložili rezoluciju protiv ukidanja sankcija za tzv. SRJ.

15. listopada 1994. Hrvatska je paneuropska unija bila domaćin proslave nakon svečanosti vjenčanja gđe Cécile i g. Rémya Dailleta u Bazilici presv. Srca Isusova u Palmotićevoj, gdje je sv. misu i obred predvodio p. Vlado Horvat. G. Rémy Daillet sin je francuskoga zastupnika u parlamentu i sadašnjega veleposlanika u Bugarskoj Jean-Marie Dailleta. Zajedno s bratom Michelom borio se 1991. u hrvatskim "tigrovima". Sada ga je udomila u Zagrebu obitelj g. Josipa Milića, a na vjenčanju su bili nazočni potpredsjednik Sabora, g. Zarko Domljan, predstavnica Ureda Predsjednika Republike gđa Vesna Škare-Ožbolt, predstavnik Ministarstva obrane, kontraadmiral Darko Domazet, francuski veleposlanik g. G.M. Chenu i drugi uglednici i prijatelji.

Ove su godine formalno osnovani i ogranci HPEU u Zadru i u Dubrovniku. Osnivanju u Zadru slijedio je susret paneuropskoga kruga za Alpe i Jadran.

U Dubrovniku je u Velikome tjednu boravio predsjednik MPEU, dr. Otto von Habsburg s obitelji, pa je početak toga tjedna bio upotrijebljen i za osnivanje

ogranka u prisutnosti međunarodnoga predsjednika PEU i, naravno, predsjednika i drugih predstavnika HPEU. Za predsjednika ogranka izabran je dr. Ivica Martinović, za tajnika g. Milo Katić, a članstvo su primili između ostalih uglednih i časnih gospođa i gospara i g. Nikola Obuljen, gradonačelnik, i g. Toma Lučić, rektor škole u Kologiju.

Još je 4. lipnja 1994. održana i inicijativna skupština Osiječkoga ogranka Hrvatske paneuropske unije, ali se još čeka osnivačka skupština u prisutnosti predstavnika Predsjedništva HPEU, a možda i gostiju iz inozemstva.

Također su i pripreme za osnivanje splitskoga ogranka u tijeku te se nadamo da će se u dogledno vrijeme osnovati.

Ove je godine HPEU organizirala i veći broj tribina u središnjici i u ograncima. U Zagrebu su na tribini HPEU 2. listopada nastupili g. Marc Gjida i g. Neven Šimac s vrlo zapaženim izlaganjima na temu "Povratak Hrvatske Europi kroz pravo i demokraciju". Tribinu je vodio prof. dr. Zvonimir Šikić.

8. studenoga nastupio je na tribini Croaticum u organizaciji HPEU i Hrvatskih studija g. veleposlanik SAD dr. Peter Galbraith i izazvao veliko zanimanje vrlo razrađenim i obavijesnim predavanjem o odnosima SAD i Hrvatske, govoreći o rastu tih odnosa na gospodarskom, političkom, kulturnom i znanstvenom planu, ali i o teškoćama u radu kontaktne skupine Z-4 koja posreduje između Republike Hrvatske i hrvatskih Srba s okupiranih područja. Tu i slijedeću tribinu vodio je prof. dr. Mislav Ježić.

2. prosinca nastupio je na istoj tribini u istoj organizaciji g. veleposlanik RH u BiH, dr. Zdravko Sančević. On je ocrtao povijest BiH i sadašnje prilike, teškoće u stvaranju federacije, ali i nužnost, kako je naglasio, da se ona stvori.

U Pazinu je istarski ogranak, u Karlovcu karlovački, a u Zadru zadarski uz pomoć središnjice iz Zagreba također organizirao javna predavanja i tribine na kojima su nastupili g. prof. dr. ing. Peter Zimmermann, g. Carl Gustav Ströhm, g. Tomislav Ladan, g. prof. Zdravko Tomac, g. prof. Mislav Ježić i dr.

Mladež Hrvatske paneuropske unije organizirala je u Karlovcu 23-25. rujna vrlo uspio međunarodni skup "Hrvatski put u ujedinjenu Europu – Kako postići najviše?". Na njemu su govorili g. Tomislav Sunić kao predstavnik Ministarstva vanjskih poslova, g. Knut Abraham, predsjednik Mladeži Njemačke PEU, gđa Marie-Pierre Perusseau-Lambert, predstavnica iz Francuske PEU, gđa Grünfeld iz Austrijskoga veleposlanstva, g. Vlado Pandžić u ime Bosanskoga veleposlanstva, g. Josip Jakovčić, župan Županije karlovačke, g. Ivan Benić, gradonačelnik Karlovca, g. Mislav Ježić, predsjednik HPEU, g. Joško Pavan, predsjednik MHPEU i dr.

Predavanja i popratna zbivanja s izvrsnim zaključnim pijanističkim koncertom mlade gđe Vlaste Gyure bili su vrlo uspjeli.

Nastavljaju se pripreme za Međunarodnu ekološku konferenciju "Šumska i vodna bogatstva i raznolikost flore i faune u Europi i Hrvatskoj" u suradnji HPEU sa "Lijepom našom" i Komitetom za čovjeka i biosferu Hrvatske nacionalne komisije za UNESCO, bavorskim Ministarstvom za razvoj i zaštitu okoliša, a nadamo se i pod pokroviteljstvom Europske komisije.

Krajem listopada je potpisan i međudržavni sporazum o kulturnoj i znanstvenoj suradnji između Francuske i

Hrvatske u koji je ušla i izložba o kulturnoj povijesti Hrvatske koju je HPEU u suradnji s Ministarstvom kulture i MGC-om već prije dužega vremena pripremila, ali se nisu bile stekle prilike da se ona u Francuskoj i pokaže, pa se sada nadamo da će se i taj plan ostvariti.

Sve djelatnosti HPEU, informativne, humanitarne, kulturne, gospodarske i dr., razvijaju se u službi daljega osamostaljivanja i jačanja Hrvatske, širenja znanja o njoj i njena ugleda u Europi i svijetu te promicanja demokracije, pravne države, ljudskih prava i što viših europskih standarda u Hrvatskoj, u znanosti, kulturi, tehnici i na svim nama dostupnim područjima.

Prof. dr. Mislav Ježić
predsjednik HPEU

*Vjesnik, nedjelja, 14. 11. 1993.
rubrika: Unutarnja politika*

DR. OTTO VON HABSBERG NA GODIŠNJOJ SKUPŠTINI HPEU

I HRVATSKA SE ZALAŽE ZA PLURALISTIČKU EUROPU

Borba za stvarno, potpuno i bezuvjetno priznanje Hrvatske jedna je od glavnih zadaća Međunarodne paneuropske unije, rekao je dr. Otto von Habsburg

ZAGREB – Drugi dan rada godišnje Hrvatske paneuropske unije (HPEU) započeo je izvješćem njezina predsjednika dr. Mislava Ježića o aktivnostima HPEU-a tijekom prošle godine.

Najvažnija zadaća HPEU-a, istaknuo je dr. Ježić, bila je upoznavanje svijeta sa zbivanjima u Hrvatskoj, doprema i usmjeravanje humanitarne pomoći te organiziranje međunarodnih skupova. Ježić je zahvalio svima koji su na razne načine omogućili i poduprli aktivnosti HPEU-a u proteklome jednogodišnjem razdoblju.

Nakon prijedpodnevnog radnog dijela održan je svečani dio skupa, u nazočnosti predsjednika Međunarodne paneuropske unije (MPEU) i člana Europskog parlamenta dr. Otto von Habsburg, papinskog nuncija u Hrvatskoj Giulia Einaudija, pomoćnog biskupa zagrebačkog msgr. Đure Kokše, predsjednika Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti akademika Ivana Supeka, predstavnika hrvatskih i europskih ograna Pan-europske unije, predstavnika Chestertonova društva iz

Londona te predstavnika hrvatskog znanstvenog, kulturnog, crkvenog, političkog i gospodarskog života.

»Borba za stvarno, potpuno i bezuvjetno priznanje Hrvatske jedna je od glavnih zadaća Međunarodne paneuropske unije«, istaknuo je dr. Otto von Habsburg, dodajući kako su »protiv Hrvatske upereni profesionalni napadi pojedinih licemjernih članova Europskog parlamenta, a u mnogim se razgovorima još uvijek govori o uspostavljanju nekakve Jugoslavije«. »Cjelovito upoznavanje svijeta s golemim izdvajanjima Hrvatske za prognane i izbjeglice, preduvjet su njezina dovođenja na put europske integracije«, ocijenio je dr. Habsburg. Dodao je kako se MPEU zalaže za europsku mnogostrukost i raznolikost, ustrajavajući na razlici između patriotizma i uskogrudnog nacionalizma, jer »tko nije dobar Hrvat, ne može biti ni dobar Europejac«.

»Održite nadu u budućnost, jer vaša će željena i pravedna stvar pobijediti«, poručio je predsjednik MPEU-a i član Europskog parlamenta dr. Otto von Habsburg sudjelovateljima godišnje skupštine HPEU-a.

Pozdravljajući skup, papinski nuncij Einaudi podsjetio je na papinu naklonost prema Hrvatskoj te prenio blagoslov pape Ivana Pavla II. sudjelovateljima skupa.

Potpredsjednik Sabora Republike Hrvatske i član predsjedništva HPEU dr. Žarko Domljan pozdravio je skup u ime Hrvatske demokratske zajednice, napomenuvši da se »Hrvatska zalaže za pluralističku Europu, u kojoj neće biti središta ni periferije i u kojoj naša mala zemlja neće vječno sjediti u čekaonici«. Dr. Domljan kazao je da »Europa mora ustrajati na moralnom vrednovanju onoga što se dogodilo u Hrvatskoj, osuditi rezultate neprijateljskog osvajanja, razaranja i etničkog čišćenja«. Skup su pozdravili član Predsjedništva HPEU-a Božidar Petrač, te predstavnik Njemačke paneuropske unije i član Chestertonova društva. Godišnja skupština HPEU-a nastavila se poslijepodne s radom izborom predsjedništva, a uvečer je predviđena misa koju služi pomoćni biskup zagrebački dr. Đuro Kokša, u zagrebačkoj katedrali. (Hina)

Prijem u čast dr. Otta von Habsburga

ZAGREB – Za predsjednika Međunarodne paneuropske unije i člana Europskog parlamenta dr. Otta von Habsburga, priredio je zamjenik zagrebačkog gradonačelnika Božo Biškupić prijem u Dvercima. Prijemu su, uz ostale uglednike, bili nazočni i potpredsjednik hrvatskog Sabora i član Predsjedništva HPU-a dr. Žarko Domljan, te predsjednik i glavni tajnik Hrvatske paneuropske unije dr. Mislav Ježić i dr. Borna Bebek.

Zamjenik gradonačelnika zahvalio je u ime glavnoga grada Hrvatske dr. Ottu von Habsburgu na svemu što je učinio za međunarodno priznanje i promičbu Hrvatske u Europi i svijetu, te mu poklonio monografiju o Juliju Klovicu, znamenitom minijaturisti, velikanu hrvatske kulture, poznatom u europskim razmjerima. Gost je zahvalio Biškupiću na prijemu te je, između ostaloga, istaknuo da je mjesto Hrvatske u Europi te da će se i nadalje zauzimati za integriranje Hrvatske u europske političke i gospodarske procese i europski kulturno-civilizacijski krug. Tomu, dodao je, pomaže Međunarodna paneuropska unija koje je on predsjednik. (Hina)

Večernji list, nedjelja 14. 11. 1993.

SVEČANA SJEDNICA SKUPŠTINE HRVATSKE PANEUROPSKE UNIJE

HRVATSKA U EUROPSKIM TOKOVIMA

ZAGREB - Pitali su me u Njemačkoj kakav cilj Paneuropska unija ima sada kada je Europa Maastrichtskim sporazumom praktički ujedinjena. Odgovorio sam da još ima mnogo posla. Kada sam 1979. godine ušao u Europski parlament, 80 do 90 posto ljudi priznavalo je podijeljenu Europu koja je nastala nakon sporazuma na Jalti. Uspjelo nam je to promijeniti pa će nam uspjeti i dalji ciljevi. A oni trenutačno postoje na tri razine: na svjetskoj, europskoj i na području ove regije kojoj pripada i Hrvatska. Na svjetskoj razini trebalo bi napokon uspostaviti ravnotežu između snage koju posjeduje SAD, i Europe, koja privredno, ali ne i politički, jest izuzetno jaka sila. U samoj Europi potrebno je uskladiti sve neravnoteže koje će i nakon 1. siječnja 1994. ipak ostati i uvelike obilježavati europsku politiku. Na prostoru bivše Jugoslavije treba učiniti sve da zavlada mir. A što se Hrvatske tiče, treba se izboriti za pravo i puno priznanje, što znači da Hrvatskoj treba pomoći da se ravnopravno uključi u europske tokove, u programe gospodarske pomoći, jer pobjednik u ratu može biti samo onaj tko i u zadnjoj bitci izdrži zadnjih četvrt sata - rekao je nadvojvoda dr. Otto von Habsburg, predsjednik Međunarodne paneuropske unije, na svečanoj sjednici Skupštine Hrvatske paneuropske unije.

Svečanoj sjednici bili su nazočni brojni ugledni znanstveni, kulturni, gospodarski i politički djelatnici te brojni gosti iz inozemstva. Svečanost hrvatskih paneuropejaca svojom su nazočnošću uveličali i dr. Žarko Domljan, papinski nuncij Giulio Einaudi, pomoćni biskup zagrebački dr. Đuro Kokša, članovi diplomatskog zbora i brojni drugi gosti.

Hrvatski su paneuropejci na godišnjoj skupštini odredili dalje planove. Ne samo da će nastaviti širiti istinu o Hrvatskoj, o njezinoj borbi i njezinoj kulturnoj i povijesnoj pripadnosti europskom prostoru, nego će se kao i svi drugi ogranci Paneuropske unije, nastaviti boriti za stvarno jedinstvenu Europu ujedinjenu na načelu supsidijarnosti poštujući grčku mudrost, rimsko pravo i kršćansku vjeru kao tri temeljne odrednice cijelog europskog prostora.

Temeljena na poštovanju čovjeka, pravu naroda na samoodređenju i zajedničkom europskom naslijeđu, nova će Europa omogućiti da svi europski narodi žive sigurno u demokratskim i pravnim državama povezani zajedničkim idejama humanosti i uzajamnog poštovanja.

Nakon svečane sjednice Skupštine Hrvatske paneuropske unije, ugledne je goste primio dr. Branko Mikša, Gradonačelnik grada Zagreba.

J. Popović

S prof. dr. Mislavom Ježićem, predsjednikom skupštine Hrvatske paneuropske unije

ZA JEDINSTVENU EUROPU

Paneuropski pokret, koji je Richard von Coudenhove-Kalergi osnovao 1923. godine sa željom da ujedinjena Europa ne postane žarište drugog, još goreg svjetskog rata, i da ne izgubi povijesnu ulogu u svijetu među vodećim svjetskim silama, nije nimalo izgubio na aktualnosti. - Hrvatska paneuropska unija osnovana je 30. svibnja 1991. godine i u najkraćem propisanom roku prihvaćena u članstvo Međunarodne paneuropske unije s naklonošću i bez otpora. Štoviše, na generalnoj skupštini Međunarodne paneuropske unije u Strasbourgu u prosincu 1991. godine sve su nacionalne organizacije dobile od predsjedništva zadatak da u svojim zemljama prirede bar jednu manifestaciju u korist što skorijem priznanju samostalnosti Hrvatske i Slovenije u Europi - objasnio je prof. dr. Mislav Ježić, predsjednik Hrvatske paneuropske unije.

- Kako vidite protekle dvije godine djelovanja?

Aktivnosti su, naravno, bile podređene situaciji u kojoj se Hrvatska nalazi, a to znači ratu. Trudili smo se da što više podataka, objektivnih činjenica i vijesti o Hrvatskoj stigne preko ograna Međunarodne paneuropske unije, preko parlamenata i ureda ministara vanjskih poslova do svijeta. S tim smo počeli prije nego što je bilo formirano Ministarstvo informiranja. Nismo svoju energiju koncentrirali na slanje apela, već prije svega obavijesti. Smatrali smo da to može pomoći stvaranju prave slike o hrvatskoj borbi u vrijeme kada je veći dio međunarodne zajednice žalio za Jugoslavijom.

- Bave li se 'paneuropejci' i prikupljanjem humanitarne pomoći?

Svakako. Drugo je područje djelatnosti bilo posredovanje u dopremi potrebne humanitarne pomoći u ugrožene dijelove domovine. Naša pomoć ne može se mjeriti količinama koje idu preko Caritasa i Crvenog križa, ali svakako smo pomogli lijekovima, hranom, odjećom. Javljali smo prijateljima u svijetu što je potrebno i oni su se redovno odazivali i pomagali.

- Koji su, mimo ublažavanja posljedica rata, zadaci Paneuropske unije?

Unija ima konkretne zadatke - rad na kulturnoj i duhovnoj obnovi Hrvatske, rad na što skorijem neposrednom i potpunom uključivanju Hrvatske u Europsku uniju, promicanje hrvatske kulture u Europi, kulturna, znanstvena i tehnička razmjena, promicanje najviših europskih standarda socijalne politike, demokracije i pravne države i niz drugih. Organizirali smo brojne međunarodne skupove o očuvanju kulturne baštine, o gospodarstvu, etici, o ekologiji, o hrvatskim paneuropskim temama poput skupa o Hermanu Dalmatinu.

– Godišnja skupština bit će prilika da razmotrite učinjeno i porazgovarate o planovima.

Paneuropska unija je nadstranačka organizacija koja okuplja ljude iz javnog, znanstvenog, kulturnog, političkog i gospodarskog života. U njenim okvirima djelovali su brojni intelektualci; Reiner Maria Rilke, Thomas Mann, Stefan Zweig, Paul Claudel, Jules Romains, Miguel de Unamuno, Richard Strauss, Sigmund Freud, Albert Einstein... I mi surađujemo s brojnim kulturnim institucijama, učlanjujemo ljude iz različitih političkih stranaka.

Predsjednik Unije dosljedno se suprotstavlja podjeli Europe na zapadnu i istočnu, kao i svim totalitarizmima i nedemokratskim procesima koji ne cijene posebnosti svake zemlje i njezin interes da bude uklopljena u prave europske trendove. Tako će i sljedeće razdoblje u Hrvatskoj paneuropskoj uniji biti na tom tragu. Pomagat ćemo i dalje da istina o Hrvatskoj stigne gdje je to potrebno, ali ćemo se potruditi i da istina i iskustva Europe stignu u Hrvatsku – posjetima, predavanjima, konkretnom pomoći. Time ćemo upoznati Europu s Hrvatskom, ali i olakšati i skratiti put koji još trebamo prijeći.

J. Popović

Primanje za Otta von Habsburga

ZAGREB - Predsjednika Paneuropske unije Otta von Habsburga primio je u subotu Božo Biškupić, zamjenik zagrebačkog gradonačelnika. Gostu je zahvalio na njegovoj osobnoj i pomoći Paneuropske unije, koja je pružena i pruža se Hrvatskoj. Darovao mu je monografiju o hrvatskom minijaturistu Juliju Kloviću. Ugledni gost obećao je da će i dalje nastojati da Hrvatska u Europi zauzme mjesto koje joj pripada, te, posebno, uvesti je u Europsku zajednicu. Primanju su, među drugim uglednim gostima, prisustvovali i dr. Žarko Domljan, potpredsjednik hrvatskog Sabora, te predsjednik Hrvatske paneuropske unije prof. dr. Mislav Ježić. (Ra. K.)

SA SVEČANE SJEDNICE
HRVATSKE PANEUROPSKE UNIJE
13. 11. 1993. u 11. sati

Govor predsjednika međunarodne Paneuropske unije dr. Otta von Habsburg

Cijenjeno Predsjedništvo, gospodine biskupe, gospodine nunciju, dragi prijatelji!

Prvo bih se htio ispričati što sam došao prekasno, ali ovo čudo u Zagrebu koje se zbilo sa snijegom mene je nekako malo zakočilo. Ali zato me čudi i divim se tomu da se tolik broj sudionika sakupio ovdje da zajedno s

nama razmisle o nekim idejama Paneuropske unije. Nedavno, prekičur, netko me je još, dakako u Njemačkoj, pitao – kakva smisla imade još naša Unija, kakav cilj mi zapravo sada još imamo, budući da je taj cilj ujedinjene Europe zapravo postignut. Sasvim sigurno je točno da smo vrlo mnogo toga već postigli.

Htio bih podsjetiti na dvije stvari:

Prvo – kada sam 1979. ušao u Europski parlament, onda je tamo bilo 80 do 90 posto ljudi koji su priznavali činjenicu one podijeljenosti Europe, one granice, koja je bila fiksirana na konferenciji u Jalti. Uspjelo nam je to izmijeniti. Jer mi, s naše strane, nismo popuštali. I zato jer su postojala dva do tri čovjeka koji su tu bili odlučujući. Dvije od tih ličnosti htio bih ovdje poimence spomenuti. Na prvom mjestu ondašnjega američkog predsjednika Ronalda Reagana, i sadašnjega njemačkoga saveznog kancelara, gospodina Kohla.

Druga činjenica koja zapanjuje jest priznanje Hrvatske. Zato jer u početku je bilo daleko više glasova onih ljudi koji su bili protiv priznanja Hrvatske. I ako smo onda isto naučili, onda je to bila činjenica da rat dobiva onaj tko u zadnjoj bitci izdrži još i onih zadnjih četvrt sata – dakle, koji je odlučan izdržati apsolutno do kraja. I u tom smislu naš rad sada itekako još ima svoj sadržaj, svoje značenje i svoju težinu.

I nadalje se nalazimo u vrlo opasnoj situaciji. To vjerojatno vama ne trebam tumačiti. Osim toga, postoji još mnogo ciljeva koje želimo dostići.

Imamo ciljeva u ovoj regiji – to se razumije samo po sebi. Imamo ciljeve s obzirom na situaciju u čitavome svijetu, a imamo i specijalne ciljeve s obzirom na Europu.

Što se tiče ove regije, na prvom mjestu moramo spomenuti borbu koju ovdje moramo voditi protiv onih licemjernih ljudi koji imaju mnogo riječi sada u Europi. Činjenica je, kao prvo da to spomenemo, da je danas Hrvatska priznata. Međutim, ta se činjenica nekako daleko premalo poštuje.

Pogledajte, situacija je takva da još uvijek ima mnogo ljudi koji se ne usuđuju doći u ove krajeve. Naši poglavari država mnogo putuju po svijetu, općenito – a koliko ih dolazi ovamo? I nadalje, vodi se još uvijek diskusija protiv Hrvatske, naime, još uvijek se pomišlja na to da se Jugoslavija uspostavi u ovom ili onom obliku. I zato je jedna od naših zadaća u Međunarodnoj paneuropskoj uniji da se borimo za stvarno puno i bezuvjetno priznanje Hrvatske kao neovisne države.

Dakako da moramo računati s tim da je stoga opet krenuo velik val propagande protiv Hrvatske. Unazad posljednjih 5 do 6 mjeseci to se vrlo jasno osjećalo. Moram kazati da su to upravo profesionalni napadi koji se vrše na Hrvatsku. Primjetio sam to vrlo jasno u Europskom parlamentu. Tu ljudi sa strateški velikom spretnošću i vrlo točno definiranim ciljevima upravo vrše propagandu protiv Hrvatske. I to je, kao što smo rekli, jedan od zadataka Međunarodne paneuropske unije – da se zalaže da se opet širi istina o Hrvatskoj.

U sadašnjoj situaciji postoje velike teškoće u financijskom pogledu. Da spomenem samo kao natuknicu program PHARE, gdje se Hrvatska upravo diskriminira. Tomu treba pribrojiti još i činjenicu da gotovo nitko nije informiran o tome kako strašno opterećenje Hrvatska podnosi s obzirom na izbjeglice i kakav je to financijski izdatak za Hrvatsku. A preduvjet da se to prizna, spozna, uvidi jest da Hrvatsku dovedemo na put u europske integracije. Vrlo je žalosna činjenica i zbilja nam je krivo zbog toga, da mnoge zemlje u kojima se prava čovjeka, ili prava manjina ne poštuju baš nikak-

ko – da spomenem tu samo kao primjer Rumunjsku – imaju pritom mnogo bolji polazni položaj negoli Hrvatska.

Dalje je važno da se, osim toga, na Zapadu uvidi da je jedna trećina hrvatskoga teritorija još uvijek pod okupacijom. Bilo je obećanja u početku da će se nešto poduzeti protiv toga. Ali na tim je obećanjima sve i ostalo. Sada se nažalost, više ništa ne radi na tome. Ono što si moramo tu postaviti kao konkretni cilj, u prvom je redu to da postignemo ugovor o asocijaciji, o pridruživanju Hrvatske. Da to isto vrijedi također i za Sloveniju, o tome ne trebamo posebno govoriti. A osim toga, ne trebam naglašavati da se želimo zalagati za mir u čitavoj ovoj regiji. Tako moramo napomenuti da je npr. i Makedonija neovisna država, iako to neke male zemlje, koje se nalaze u našoj asocijaciji ne žele priznati. Osim toga, da se mora naći jedno rješenje za Bosnu i Hercegovinu, za sve narode koji su stvorili tu državu, i za sve narode koji su tamo živjeli svojedobno u miru i u dobrosusjedskim odnosima.

Za nas je vrlo važno da na jednoj određenoj razini postignemo razumijevanje za činjenicu da je etničko čišćenje zapravo ono isto, što je značio i Hitlerov razizam u svoje vrijeme, a koji se tako žestoko osuđivao.

Moramo se danas upravo pitati – da li je Hitler možda počinio jedinu veliku pogrešku time što je došao 50 godina prerano na svijet. Naime, danas u Beogradu postoje ljudi koji rade u biti isto, a za to još uživaju i velike počasti.

Što se tiče položaja u čitavom svijetu, htio bih navesti tri točke koje će za nas u budućnosti biti vrlo važne. Nije implozija koja se dogodila u bivšem Sovjetskom Savezu imala samo tamo velike posljedice, nego je uopće povukla za sobom posljedice u čitavome svijetu. Naime, monopol koji se sada stvorio doziva nam u pamet staru nauku, pouku, koju smo zapravo trebali naučiti iz povijesti – da takav monopol nije opasan samo za onoga kojega pogađa, nego i za onoga koji ga provodi. Pogledajte, Sjedinjene Države danas stvarno imaju monopol za rješavanje svjetske situacije. Ako uzmete u obzir patetiku s kojom oni pristupaju toj zadaći, onda ćete brzo shvatiti da joj u stvari nisu dorasli. A mi Europljani odgovorni smo za to u velikoj mjeri.

Dame i gospodo, mi u Europskoj zajednici, ili, ako hoćete ona 12-orica, koja sačinjavaju sada Europsku zajednicu, tvore najveću privrednu snagu na svijetu. To znači ogroman utjecaj na svjetsku politiku. A toj privrednoj snazi nismo priskrbili nikakav izraz, niti na političkom polju, niti na gospodarskom polju. Da smo mi doista postali velesila, onda bi danas došlo do uspostavljanja ravnoteže, i onda bi se mogao stvarno stvoriti mirovni poredak. Kao što do sada ni jednoj diktaturi nije pošlo za rukom da stvarno rješava probleme, nego ih je uvijek nekako potiskivala, prešućivala, isto tako ni jedan monopol na svjetsku silu neće uspjeti rješavati probleme. Jer čvrstina može postojati samo tamo gdje postoji i ravnoteža, a ne tamo gdje ravnoteže nema. Isto to doživljavamo danas na području privrede. Naša se privreda proširila po čitavom svijetu. U posljednje vrijeme, pogotovo u posljednjih 10 godina, morali smo naučiti misliti u potpuno drugačijim dimenzijama. Ni na tom polju jednostavno nismo zadovoljili sadašnju danu situaciju. Ako pogledate gospodarsku politiku naših zemalja, onda moram konstatirati da s obzirom na privredu ona ne odgovara zahtjevima sadašnjosti, nego naše vlade žive još negdje u 19. stoljeću. Dogodila se još i treća stvar koja je vrlo problematična. Rat je, naime, postao opet zamisliv. Svojedobno, kada je postojala ona

ravnoteža užasa, straha, između Sovjetskog Saveza i drugih zemalja, treći je rat bio jednostavno nezamisliv.

Otac francuske atomske bombe Pierre Galois jedanput je to formulirao na vrlo zgodan način. Rekao je, naime, da je najsigurnija točka na svijetu ona točka gdje će se sukobiti Amerikanci s Rusima, tj. na bodljikavoj žici, na onoj granici gdje se sastaju Zapad i Istok. I to, dakako, iz toga razloga jer je rušilački potencijal tih oružja bio tako ogroman da se ni jedna od sila nije stvarno usudila upotrijebiti to oružje. A posljedica toga bilo je to da su se morali smirivati, potiskivati i svi drugi ratovi koji bi se desili ispod te razine zato jer je postojala opasnost da oni izazovu nuklearni rat. To se danas iz temelja promijenilo. Zato jer je Rusija danas atomska snaga koja gubi svoju moć, a jedina atomska snaga koja danas postoji, to su Sjedinjene Države. Ali one sigurno neće upotrijebiti svoje atomsko naoružanje zato jer nema toga protiv čega bi se ono moglo upotrijebiti. Ali iz toga razloga su ratovi, koji bi se nalazili ispod razine atomskog rata postali opet zamislivi.

Zato je tako apsurdno kada se danas na Zapadu razmišlja kao da je sada divna situacija. Divno, imamo mir, možemo se razoružavati i ostat će nam novac za lijepe poklone našim dragima. Ako Bog dade, doći će jedanput i to vrijeme kada ćemo se zbilja moći razoružati. Ali sada još nismo došli do te točke. A tko danas to propovjeda, taj propovjeda da bismo trebali otkazati policu životnoga osiguranja tri dana pred smrt. Jer, dame i gospodo, ako pogledamo što se sada zbiva u bivšem Sovjetskom Savezu, što se zbiva i što se priprema, onda ćemo uvidjeti da nam predstoji ogromna eksplozija. Pored toga stoji i činjenica, da ovo ohrabrenje što se daje velikosrpskim vlastodržcima sadrži također veliku opasnost od trećega svjetskog rata.

Tomu treba pribrojiti i situaciju naše integracije unutar Europe. Približavaju nam se dva velika problema. Počevši od 1. siječnja ove godine u Europskoj zajednici sada imamo veliko europsko zajedničko tržište. To zajedničko tržište imat će velik utjecaj i na politiku u toku nekoliko idućih godina. K tome treba pribrojiti činjenicu da u Europskoj zajednici danas postoje političke strukture koje nikako ne zadovoljavaju zahtjeve ovog našeg trenutka. To je potpuno razumljivo jer institucije koje danas postoje uglavnom se zasnivaju na Rimskim ugovorima. A kao što znamo, ti su stari upravo četvrt stoljeća. Kada su ti ugovori sklapani, bili smo zajednica 6 država. Nadam se da ćemo u najskorijoj budućnosti biti 15, a ako Bog dade, uskoro i 20 država. Posljedica toga jest da smo jako narasli, a instrumenti upravljanja su ostali isti. Da napravimo čisto konkretnu uspredbu – danas se mi osjećamo kao odrasla osoba koja još uvijek nosi »štramplice« kao mala beba. Jer, dame i gospodo, današnja nas situacija prisiljava da, s obzirom na naše institucije, počinjemo razmišljati na sasvim drugačiji način. Na vrhu naše piramide nalazi se ministarsko vijeće, koje, usput rečeno, nije europska institucija nego zapravo institucija nacionalnih država. I u tom vijeću jedna je od najvažnijih ličnosti predsjedavajući toga vijeća. Ali ta se funkcija kod nas rotira svakih 6 mjeseci. Sada razmislite, da se neko od privatnih društava, recimo trgovačko društvo, vodi na taj način da se vrh, generalni direktor, izmjenjuje svakih 6 mjeseci – garantiram vama da bi nadjuže za dvije godije definitivno skrahiralo.

Uostalom, u vezi s Hrvatskom i sa Slovenijom doživjeli smo jasno i dokokaz kako je taj sistem loš. Jedan za drugim sada su bila kod nas na čelu tri predsjednika – jedan gori od drugoga, ne možete si zamisliti gore.

Ja imam tu prednost, budući da sam predsjedavajući vanjskopolitičkoga odbora Europskoga parlamenta, da onda nekoliko puta mjesečno tu gospodu dobijem na nišan. Mislim da na osnovu toga imam pravo kazati da poznajem te ljude. Pa sam i vidio kako su loši bili, ta trojica, jedan za drugim. I to je jedan od vrlo važnih razloga ove strahovite tragedije koju ovdje stalno doživljavamo. Zbog toga moramo to Vijeće potpuno izmijeniti. Moramo tu organizirati neko Predsjedništvo koje će imati duži mandat zato da cijelo Vijeće funkcionira, a ne, kao što je to sada slučaj, da ono ne funkcionira.

Zatim se radi o našoj Komisiji koja se sada previše proširila uslijed ovih novih članova koji su nam pristupili. Na taj smo način dobili egzekutivu koja zapravo ne funkcionira.

Onda dolazi institucija Europskoga parlamenta koji sada broji 530 članova. Međutim, budući da stalno pristupaju novi članovi, uskoro ćemo prijeći onu magičnu granicu od 600. Kada se ta granica prijeđe, onda parlament prestaje funkcionirati, onda se parlament pretvara samo u glasačku mašineriju. Znači, moramo broj članova smanjiti, što će biti vrlo teška zadaća, s obzirom na to da su svi političari protivni svakoj mjeri štednje. To su one mjere, to su one reforme, koje idućih godina unutar Europske zajednice jednostavno moramo napraviti.

Sretan sam da vam mogu kazati da i vlade polako postaju svjesne toga, da se ta svijest polako u njima budi, što je vrlo dobro. A to je direktno povezano i s nečim što se tiče Hrvatske. Naime, s proširenjem Europske zajednice. Ne smijete zaboraviti činjenicu da u zajednici nisu svi jednoglasno za proširenje. U Europskoj zajednici nalazim danas često ono što nazivam nostalgijom za Berlinskim zidom. To su oni ljudi koji još i danas govore: »O, prije je bilo jako lijepo! Onda smo mi na Zapadu bili na sunčanoj strani života ... privredu smo previše razvili, a politiku nismo dovoljno razvili. I tako smo, zapravo, sasvim sretno živjeli.« Nitko nije pomišljao na to da to zapravo ide na račun onih milijuna Europljana koji su morali snositi sve te posljedice samo zato jer su se nalazili istočno od one linije podjele. To se sada izražuje u onoj jasnoj oporbi protiv proširenja Europske zajednice, koju vidimo na mnogo strana.

Najbolje je to izrazio njen bivši predsjedavajući, gospodin Jacques Delors, koji je svojedobno rekao: – Europsku zajednicu prvo moramo produbiti da bismo je onda tek kasnije mogli proširivati. Što zapravo znači produbljivati jednu zajednicu? To možete uvijek, to možete raditi i nakon 200 godina.

Međutim, hvala Bogu, u zadnje vrijeme se gospodin Delors jako izmijenio. Ja neću sada ispitivati njegovu savjest, ne znam razloge njegove promjene, ali hvala Bogu, tako je.

Ali ono što nam ovaj čas nalaže, jest da spoznamo da je sada najvažnije da provedemo proširenje Europske zajednice. Za produbljivanje ima vremena i kasnije. I to iz jednog sasvim jednostavnoga, ja bih gotovo rekao – egoističnoga razloga. Naime, što dalje pomaknemo granice sigurnosti prema Istoku, to će veći biti i stupanj naše sigurnosti na Zapadu. Pa to ste vi i doživjeli već u toku hrvatske povijesti, kada je osnovana ovdje Vojna krajina zato da bi se Zapad, da bi se Europa branila protiv Turaka. Da, i danas moramo pokušati tu Vojnu krajinu što je moguće dalje potisnuti na Istok.

I mi ćemo u Paneuropskoj uniji na osnovu naše devise – da je Paneuropa čitava Europa – nastavljati raditi u tome smjeru svom snagom. To ne vrijedi samo ovdje za

Hrvatsku, Sloveniju, Bosnu i Hercegovinu, nego to vrijedi i za sjeverne regije, npr. za baltičke države, pa za Ukrajinu, koje imaju isto tako na osnovu činjenica da su kršćanske države, da potječu iz našeg civilizacijskoga kruga, pravo na našu pomoć.

Vidite da se dakle, u čitavoj ovoj Europi, bez obzira na njenu veličinu, postavljaju sada i u najskorijoj budućnosti problemi sigurnosti, odnosno politike kako postići tu sigurnost.

Dragi prijatelji, iduće će se godine 1994., s obzirom na ovaj problem, vrlo točno određivati smjer kretanja. U Europskoj ćemo zajednici 12. 06. 1994. imati izbore za Europski parlament. To će u velikoj mjeri dovesti do toga da se Zajednica mora orijentirati prema jednom cilju. Tim više, jer se čitava politička konstelacija u Zapadnoj i u Srednjoj Europi iz temelja mijenja. I to tim prije, jer se sada upravo pokazalo na osnovu proteklih izbora da neke strukture, za koje smo mi prije mislili da su stvorene za vječnost, sada više ne postoje.

Doživjeli smo već neke promjene u Francuskoj, mnogo toga se sada zbiva u Italiji, bit će velikih promjena i u drugim zemljama, i to će, dakako, imati svoje reperkusije i na Hrvatsku. A to drugim riječima znači da će se na ovome području, ovdje, na političkom polju morati u skoroj budućnosti donositi velike odluke. Budući da u svakom slučaju računam s time da će Hrvatska ući u Europu, neku drugu alternativu uopće ne uzimamo u obzir. To za nas Europljane znači da se moramo izjasniti o nekim bitnim stvarima. Morat ćemo u prvom redu, ja sam to već spomenuo, dati više važnosti kako vanjskoj, tako i unutarnjoj sigurnosti.

I legitimnost država, odnosno zajednica, počiva na tome da li oni svojim državljanima daju tu sigurnost ili ne. Ako danas u Zapadnoj Europi doživljavamo kako se političke institucije sve više stavljaju pod znak pitanja, onda to moramo svoditi na činjenicu da te institucije više garantiraju sigurnost svojim članovima. A drugo, ono što nam je sada bitno, to je ta solidarnost unutar Europske zajednice i unutar Europe koju treba njegovati. To u prvom redu znači pitanje manjina koje bih ja označio nazivom nacionalnosti. Mi smo tu na Zapadu pokazali veliku slabost zato što se nismo bavili tim pitanjem u doba kada su se ti problemi još relativno lako mogli riješiti.

Na osnovu ove sretne reintegracije, koja se sada zbiva u Europi zbog toga što se komunizam srušio, nacionalno se pitanje opet izdiglo na površinu, i to je jedan od važnih problema danas u Europi. Komunističke diktature su, doduše, taj problem potisnule za neko vrijeme, ali ga nisu riješile. I naravno, nakon što se komunistički sistem slomio, ti problemi još više iskaču u prvi plan.

Potpuno je jasno da će se ti problemi moći rješavati samo na taj način – uopstalom, povijest nam je najbolja učiteljica – da ljudima, zajednicama, sasvim svedjedno da li su to male ili velike zajednice – dajemo osjećaj da su one dobrodošle, da mogu biti sigurne, da su naši prijatelji, da ih prihvaćamo. U tu svrhu trebat će nam europsko pravo za nacionalnosti. Jer, samo u sveopćem europskom rješenju riješit će se problem tih pojedinih nacionalnosti. Naše su države mnogo premale da bismo tako velik problem, koji zahvaća daleko veće regije negoli što su pojedine države, mogli riješiti. Često imam osjećaj da se one najvažnije nacije, one nacionalnosti koje su pojedinim državama dale svoje ime jednostavno boje ovih manjih grupa, dakle, manjina. A baš bi suprotno trebalo postupiti. Naime raznolikost, mnogostrukost, znači obogaćivanje. Jer *melting pot*, pojam koji potječe, dakako, iz Sjedinjenih Država, zapravo

osiromašuje zajednicu ili državu. Uvijek se opet čuje krilatica – da se s onu stranu Atlantika svaki čovjek može pretvoriti u potencijalnog nosioca Nobelove nagrade. Međutim, ako pogledate današnje nobelovce u Sjedinjenim Državama, onda ćete vidjeti da je više od jedne trećine ne samo rođeno u Europi, nego da su svoje obrazovanje, početak svoga znanstvenoga rada obavili u Europi, i tek kada su već stekli priznanje i ugled, onda su prešli u Sjedinjene Države. Vrlo veli broj njih došao je upravo iz tih malih nacionalnih skupina, iz tih manjina, kojih, hvala Bogu, u Europi ima velik broj. To je upravo temelj našega blagostanja. A umjesto da se bojimo tih manjina, mi njima trebamo dati mogućnosti da se potpuno razviju, da razviju svoju kulturnu samosvojnost, i da to integriramo u naš život. Ne smijemo zaboraviti, baš mi kao Paneuropejci, da se zalažemo za tu mnogostrukost, raznolikost u Europi. To je upravo izraz onoga patriotizma, domoljublja, u koji vjerujemo. To je ona bitna razlika između patriotizma i uskogrudnog nacionalizma. Patriot ljubi svoj narod, ali poštuje druge. Nacionalist obožava svoj narod, a prezire druge narode.

Mi smo za europski patriotizam, tj. za stanovište da onaj tko nije dobar Hrvat ne može biti niti dobar Europljanin. A dakako da smo i za moralnu obnovu Europe. Naime, vidimo da je ona kršćanska supstancija već nekako počela nestajati.

Na kraju dugoga života, mogu vam kazati da je jedan od najljepših dana u mom životu bio onaj kada sam se, nakon prisilne odsutnosti za vrijeme rata, ponovno mogao vratiti, kada sam došao u jedan grad, gdje se u centru grada nalazila katedrala, a ne zgrada neke velike banke ili trgovačke korporacije.

Dakako, moram dodati još nešto, mi u našem europskom životu, sada opet moramo kulturi pridati daleko znatniju ulogu, nego što ju je igrala do sada.

Jedan od velikih nedostataka naše Europe i naše Europske zajednice leži upravo u tome da smo stalno mislili na privrednu, na političku, a ne i na kulturnu integraciju Europe. Jer naša je kršćanska kultura uvijek bila duša našega kontinenta. Nasljeđivala se iz generacije u generaciju. Ako te duše više nema, onda vam niti najdeblji trbuh, niti najveće bogatstvo ne koristi. Ali ne bih vas htio previše zadržavati.

Htio bih dakle, završiti svoj govor jednom misli:

Dragi prijatelji, da biste se afirmirali u današnje doba, za to trebate mnogo hrabrosti i optimizma. Potpuno razumijem, nakon svega toga što je Hrvatska država proživjela i još proživljava, da ima ljudi koji su izgubili hrabrost. Ništa nije tako strašno kao kada osjećate da vas mnogi, i to vrlo mnogi, krivo razumiju ili uopće ne razumiju. Ali ipak bih vas htio zamoliti, održite vaše povjerenje, vašu nadu u budućnost. Ako čovjek nešto stvarno hoće, i ako je ta stvar pravedna, onda ćete pobijediti. A, da biste postigli uspjeh, potrebno je danas, kao i uvijek, da jedno »ne« ne shvatite kao definitivni odgovor.

Pogledajte samo malo unazad u našu povijest, što smo sve proživjeli u proteklih nekoliko desetljeća! Pomislite samo na to, da vam je prije 10 godina netko rekao da ćemo se ovdje naći, da ćemo razgovarati, da ćemo moći reći sve ono što želimo reći, uvjeren sam da mi mnogi to ne bi vjerovali.

Upravo ovo stoljeće nam je dokazalo da je moguće postići mnogo toga. Nedavno je provedena anketa u Njemačkoj, među ljudima, o njihovu stavu prema optimizmu i pesimizmu, i rezultati su bili razlučeni po

dobnim skupinama. Tu se onda pokazalo ono što sam ja već odavno vjerovao. Naime, što je čovjek stariji, to je i optimističniji.

Gledajte, ja sam sigurno jedan od najstarijih među vama ovdje, u ovoj dvorani. Ako se sada osvrnem na svoj životni put, koji sam prevalio, onda mogu samo kazati – stvarno se moramo zahvaliti Bogu da je to sve ostalo za nama i da živimo u sadašnjem vremenu. Primjer sa Zapada: u mojoj mladosti je za svakog Nijemca, Francu bio krvni neprijatelj, isto je tako za svakog Francuza Nijemac bio krvni neprijatelj. Svaki je bio uvjeren u to da će jedanput u toku svoga života morati ići u rat u Europi.

Zahvaljujući politici njemačkoga kancelara Adenauera i francuskoga predsjednika De Gaulle, danas smo na tom stupnju razvoja koji mladima omogućuje da uopće ne shvaćaju to gledište od prije. Mislim da je to fenomenalan uspjeh. Lako je osnivati institucije, lako je sklapati ugovore. Ali mijenjati mentalitet ljudi – to je najteže. I zato to smatram tako izvrsnim uspjehom. A to što je uspjelo na Zapadu, zašto to ne bi uspjelo i u središnjem dijelu Europe? Samo ako bude dovoljno ljudi koji to žele, koji imaju povjerenja u to, i koji će se zalagati za to. To je ono što si mi, članovi Paneuropske unije, moramo postaviti kao svoj cilj.

I, mislim, ako pogledamo što smo sve do sada postigli, da onda moramo kazati – ako to budemo doista htjeli, onda ćemo to i postići! Hvala.

Pozdravna riječ g. nuncija Giulia Einaudia:

Moj hrvatski nije dobar. Zato govorim talijanski.

Poštovani predsjedniče, cijenjeni prijatelji i članovi Paneuropske unije, drago mi je da vam se mogu obratiti i pozdraviti ovaj skup. Volio bih da moje prisustvo danas među vama podsjeti i na duhovnu prisutnost Svetog Oca.

Papa ima posebnu naklonost prema Hrvatskoj, prema onom što se događa, i prati Hrvatsku svojom molitvom. Sveta Stolica je prisutna u promicanju ujedinjene Europe na različite načine. Zna da u Vatikanu postoji Papinsko vijeće za ujedinjenje svih kršćana Europe i Papinsko vijeće za sve religije.

Zna da su na ovoj sjednici prisutni i predstavnici i ostalih vjera, Židovi i braća Muslimani i predstavnici drugih kršćanskih vjeroispovijesti.

Sveta stolica promiče kulturno i religijsko jedinstvo Europe, naročito preko svojih predstavnika u Europskom parlamentu i preko Europske biskupske konferencije, kojoj je član i biskup Kokša. Naravno, Sveta stolica nije član NATO niti Varšavskog pakta. Ne želim dužiti nego vam prenijeti kako Sveta stolica daje podršku ovoj skupštini kojoj danas svi zajedno prisustvujemo. Znam da joj je cilj pomoći integriranje Hrvatske u Europu. Taj cilj moramo podržati svim svojim snagama. Znam koliko je Hrvatska mlada nacija, puna energije, puna novog elana i koliko je ona bliska u mislima Svetomu Ocu.

Zato vam želim vrlo uspješan nastavak rada i u ime Svetog Oca podjeljujem vam blagoslov.

IZVJEŠĆA

Mladež Hrvatske paneuropske unije MHPEU

Ovaj tekst posvećen je MHPEU. U njemu ne bih želio pisati o našoj ideologiji, već ukratko prikazati što je do sada učinjeno i planove za budućnost.

MHPEU je osnovana 4. lipnja 1992, a pravno se ustrojila u studenom 1993. godine. Tada je imala dva-desetak članova. Bili su to entuzijasti spremni dati sve od sebe da paneuropsku ideju prošire među mladima u njenom pravom svjetlu i da od MHPEU učine veliku organizaciju.

Odmah na početku, prije no što nastavim opisivati kronologiju, objasnio bih razloge takva entuzijazma. Bez lažne skromnosti usudujem se tvrditi da su naši članovi na izvjestan način probrani.

Oni moraju biti intelektualci, iznadprosječno razumjeti politička događanja u Hrvatskoj, biti cijenjeni u svojim sredinama i shvaćati svoj angažman u MHPEU za dobrobit Hrvatske kao čast. Naravno, nakon što kandidat postane član, mora prema svojim kolegama gajiti povjerenje i prijateljstvo, te odanost organizaciji. Spektar aktivnosti kojima se želimo baviti, način i razina djelovanja i ovdje opisani unutarorganizacijski odnosi omogućili su nam brz porast članstva kojih je broj od Osnivačke skupštine do danas narastao za 500%!

Osnivačka skupština, na kojoj je usvojen Statut te izabrano Predsjedništvo, Središnji odbor, Nadzorni odbor i više Povjerenstava, održala se u svibnju 1994. g. Članovi predsjedništva su: dr. med. Joško Pavan, predsjednik, dr. med. Davor Vagić, glavni tajnik, dr. med. Romana Ševerdija, dopredsjednik, Klaudija Duka, dopredsjednik i dipl. oec. Alan Šember. Središnji odbor ima 25 članova, a osnovana su povjerenstva za odnose s javnošću, međusobne odnose, kulturu, promidžbu Hrvatske, promidžbu MHPEU, gospodarstvo, ekologiju te uredništvo lista »Paneuropski vjesnik«.

Najveći dosadašnji uspjeh MHPEU bio je međunarodni skup, održan u rujnu u Karlovcu pod nazivom »Hrvatski put u ujedinjenu Europu – kako postići najviše«, na kojem je sudjelovalo više predstavnika diplomatskog zbora Vlade RH, crkvenih dostojanstvenika, gradskog poglavarstva te gosti iz inozemstva i naših podružnica.

U nekoliko navrata do sada uspjeli smo uz pomoć prijatelja, uglavnom iz Njemačke, organizirati dopremu i distribuciju humanitarne pomoći.

Također smo kao organizacija sudjelovali na nekoliko značajnih priredaba i događanja u Hrvatskoj. Naše delegacije više su puta posjećivale prijateljske organizacije u Njemačkoj, Češkoj, Slovačkoj, Austriji, Mađarskoj i Rusiji. Rezultati velikih uspjeha tih putovanja te ugleda koji smo njima stekli bit će vidljivi u najskorijoj budućnosti.

U budućnosti predviđam proširenje naših aktivnosti na svim poljima, a kako bi njihov opis uzeo previše prostora, bit ću sretan da o njima pišem u sljedećim brojevima.

Na kraju, za zainteresirane kratka obavijest – uredovno je vrijeme tajništva MHPEU: ponedjeljak, utorak i srijeda od 13.00 do 16.00, a četvrtak i petak od 9.00 do 12.00 sati. Naše tajništvo stoji Vam na usluzi.

dr. Joško Pavan

OGRANCI

RAD OGRANKA HPEU KARLOVAC TIJEKOM 1994. GODINE

Svakako, centralni događaj tijekom 1994. god. vezan uz HPEU jest dodjela titule počasnog građana Karlovca predsjedniku PEU Ottonu von Habsburgu. Bilo je to dana 13. srpnja u povodu proslave četrstopenaeste obljetnice grada. Odluku je donijelo gradsko poglavarstvo i sva Općinska vijeća. Zasluga je to prije svega samoga predsjednika PEU i ugleda koji uživa u gradu. Stekao ga je prije svega svojim dolaskom u Karlovac kada je to bilo najpotrebnije a i zbog promidžbe našega grada. Duhovna podloga stvorena u gradu djelovanjem Ogranka u Karlovcu pri tome nije zanemariva. Sama Povelja uručena je sinu Karlu von Habsburgu, budući da predsjednik PEU zbog obaveza nije mogao u to vrijeme doći u Karlovac.

Navest ćemo sljedeće naše aktivnosti. Predstavnik Ogranka HPEU iz Karlovca gospodin Alojz Domboš u travnju mjesecu prisustvuje zasjedanju radnog kruga za područje Alpa i Jadrana u Zadru. Održano je više javnih skupova s predavanjima koje ćemo navesti redosljedom:

g. Tomislav Ladan: *Kako urediti državu?* – Sv. Augustin: *De Civitate Dei* – studeni 1993.

Prof. dr. Darko Novaković: *O Marku Maruliću* – veljača 1994.

Prof. dr. Nikša Stančić: *Hrvatski narodni preporod u Dalmaciji i don Mihovil Pavlinović* – travanj 1994.

Prof. Marijan Jurčević: *Biblija, izvor zapadne kulture* – lipanj 1994.

G. Karl Gustav Ströhm: *Aktualni položaj Hrvatske u Europi i Svijetu* – studeni 1994. (u suradnji s MHPEU).

Svi ovi skupovi bili su veoma dobro posjećeni. Svaki je dijelom iskorišten i za objašnjavanje o radu i zadacima HPEU. Kao dobri domaćini, goste smo srdačno primili i vjerujemo da smo i mi njima ostali u dobrom sjećanju. Ovim putem se još jednom srdačno zahvaljujemo. Međunarodni smo skup MHPEU u Karlovcu i mi organizacijski podržali. Ujedno izražavamo svoje zadovoljstvo što su odlučili da se Skup održi u Karlovcu, čime je promidžba grada znatno obogaćena.

Sve ove aktivnosti tijekom 1994. god. imale su zapaženi društveni i politički odjek u gradu i Ogranak HPEU definitivno je stekao svoje ime i ugled. Korisno smo surađivali s Povijesnim arhivom Karlovca, s Gradskom bibliotekom i s Klubom 90 kojih smo prostore koristili i na čemu se zahvaljujemo.

Ostaje naša obaveza da i sljedeće 1995. godine radimo barem jednako tako uspješno na promociji načina života i ideja koje vode Paneuropsku Uniju.

Predsjednik Ogranka HPEU za Karlovac
Mr. sc. dr. Marijan Pavan

ŽIVOT ISTARSKOG OGRANKA

Cjelokupno pučanstvo Istre i ono najstarije, rođeno je, raslo i odgojeno u ozračju diktature i totalitarizma, bilo crnog prije rata ili crvenog, poslije rata. Naslage prošlosti su ogromne, osobito u našoj podsvijesti.

Paneuropska ideja žestoko se protivi totalitarizmu, cijeni slobodu samoodređenja, supsidijarnost... njeguje različitosti posebnosti, a opet gradi jedinstvo. Smatrali smo stoga da je Paneuropska unija za nas prava udruga i 22. travnja 1992. u Pazinu osnovan je ogranak za Istru.

Ogranak broji 20-ak članova različitih profesija, svjetonazora, političkih opcija... Odmah po osnutku 24-26. travnja 1992. u Pazinu Istra je počašćena biti domaćin proljetnog zasjedanja Paneuropske unije, kruga za Alpe-Jadran. U srcu Istre, Pazinu, izuzetno snažno i impresivno odjeknula je ideja Paneurope. Listopada 1993. ponovno u Pazinu Hrvatska paneuropska unija organizirala je znanstveni skup i postavila spomeničku bistu velikanu Istre i Hrvatske čovjeku europskog i svjetskog profila, filozofu, znanstveniku, prevoditelju s arapskoga na latinski – Hermanu Dalmatinu. Naši članovi sudjelovali su na niz sastanaka u zemlji i inozemstvu. U radu ogranka, između ostalog, stavili smo si u zadatak održavanje javnih tribina aktualne i različite tematike, gdje se po uvodnom izlaganju razviju zanimljive i korisne diskusije.

Tako su do sada održane tribine:

I. tribina: ISTRA–HRVATSKA–EUROPA

3. 95. 1994., prof. dr. Peter Zimmermann iz Münchena. Evo i kih misli s te tribine. Istra se gospodarski mora okrenuti poljoprivredi i turizmu, pod mottom: tradicija, kvaliteta, specijalizacija. Turizam ne smije biti masovan (koji devastira prirodu i kulturu), već elitni. Na Istru su utjecali razni kulturni krugovi kroz povijest i to je prednost za povezanost s Europom. No granice moraju ostati nedirnuti. Hrvatska danas, u ratu, mora ostati centralizirana, a sutra postati decentralizirana, a za svoju cjelovitost morat će povesti »bellum iustum« pravedni rat. Europa je neefikasna u zaustavljanju agresije na Hrvatsku i Bosnu, korumpirani su i kompromitirani politički krugovi koji odlučuju. Oštro je napadnut embargo jer uskraćuje pravo na obranu.

II. tribina: OBITELJ U MODERNOJ CIVILIZACIJI

U Međunarodnoj godini obitelji htjeli smo dati naglasak na vijednost i ulogu obitelji. Zanimljivo je to učinio prof. Tomislav Ladan 14. 07. 1994. pred oko 60-tak slušatelja. Duh čini čovjeka različitim od ostalih stvorenja, istaknuo je, time se čovjek može ponositi, ali to ga čini i odgovornim. Današnji čovjek (i civilizacija) teži hedonizmu koji je nadvisio sve ostale vrednote i taj hedonizam razara i obitelj. Obitelj se može spasiti i opstati samo na načelu ljubavi.

U živoj diskusiji dotaknuto je i pitanje Crkve i politike. Predavač se rezolutno založio da se Crkva treba baviti i politikom, ali nestranački.

III. tribina: KAMO IDE HRVATSKA

(na Balkan ili u srednju Europu)?

Tribina je okupila 180 osoba najrazličitije dobi, zanimanja, političkih opcija lijevih i desnih, svećenika, profesora, vjernika i ateista, Hrvata, Talijana, Srba... Predavač prof. dr. Zdravko Tomac, jasan, dosljedan, kritičan ali i afirmativan, nadasve optimističan. Naglašeno je da je cjelovita Bosna, federalna (koja obuhvaća sva tri naroda) garancija za Hrvatsku. Podjelu

Bosne, koju nudi i kontaktna skupina (Z-4) Hrvatska ne smije prihvatiti jer u krajnosti dovodi do krnje Hrvatske. Tri su odrednice za Hrvatsku važne:

1. koliko će Hrvatska biti pravna država,
2. koliko će garantirati sigurnost i ravnopravnost građanima i ne dozvoliti nastavak negativnosti bivšeg sustava npr. političku podobnost,
3. koliko će biti pravedno provedena pretvorba.

Istra može biti regija u Europi, to je dobro, ali Istra ne može biti dio Europe bez Hrvatske. I transgraničnost dolazi u obzir, ali mnogi koji to naglašavaju nemaju dobre namjere, to im je samo jedna faza u promjeni granica.

Naši su planovi aktivnost u vidu tribina, susreta, okruglih stolova, kulturnih i političkih manifestacija, koje imaju za cilj osvijetliti i proširiti paneuropsku misao poimanja slobode, očuvanja puke različitosti, te u toj različitosti gradnja jedinstva hrvatskog i europskog. Sretni smo što i naš ogranak, kao sitni kamenčić, daje doprinos cjelovitosti paneuropskog mozaika u Hrvatskoj, kojega smo dio i u Europi.

Predsjednik ogranka
Stanko Mališa

OSNUTAK I PLANOVI DUBROVAČKE PODRUŽNICE HPEU

Nakana, već nekoliko puta očitovana u razgovorima među članovima HPEU, da bi trebalo utemeljiti podružnicu Hrvatske paneuropske unije u Dubrovniku i da bi trebalo pozvati međunarodnog predsjednika PEU da pohodi Dubrovnik, grad-patnik na hrvatskom jugu, sretno se poklopila s osobnom odlukom nadvojvode Dr. Otta von Habsburga, međunarodnog predsjednika Paneuropske unije, da zajedno sa članovima svoje obitelji provede uskršne blagdane 1994. godine u Dubrovniku. Potaknuta na osobiti način osjećajem zahvalnosti što je međunarodni predsjednik odlučio pohoditi grad u vrijeme kad su sve velike turističke agencije izbjegavale prirediti turistička putovanja u Dubrovnik »iz sigurnosnih razloga«, skupina je entuzijasta u kratkom vremenu i uz veliku potporu iz središnjice pripremila osnutak dubrovačke podružnice HPEU.

Osnivačka skupština podružnice HPEU u Dubrovniku održana je 30. ožujka u Glazbenoj dvorani Kneževa dvora s početkom u 16 sati. Pribivali su joj dr. Otto von Habsburg, međunarodni predsjednik PEU, sa sinom Georgom, te izaslanstvo HPEU u sastavu: prof. dr. Mislav Ježić, predsjednik HPEU, Katarina Gazdić, tajnica u središnjici HPEU i dr. Joško Pavan, predsjednik mladeži HPEU. Skupu je bio nazočan i dubrovački gradonačelnik dipl. ing. Nikola Obuljen, i sam član HPEU.

Oba predsjednika PEU, i međunarodni i hrvatski, obratila su se okupljenim građanima jezgrovitim govorima koji su prikazali povijest i načela paneuropskog pokreta. Izlažući o stajalištima PEU prema Hrvatskoj, dr. Otto von Habsburg je izričito progovorio o njezinu pravu na zakonitu samoobranu i pravu na razvoj koji u dubrovačkom kraju valja prepoznati kao zalaganje za obnovu nakon rušilačkog srpsko-crnogorskog napada. Nazočne je Dubrovčane upoznao s dvama konkretnim zadacima članova PEU u svim međunarodnim dodi-

rima: zalaganje da se za Hrvatsku ukine embargo na uvoz oružja i zalaganje da Hrvatska bude uključena u program PHARE. Zatim je dr. Mislav Ježić opisao djelovanje Hrvatske paneuropske unije u ratnim okolnostima. Predočiti u međunarodnim okvirima konkretne podatke o učincima i naravi napada na Hrvatsku, dopremiti humanitarnu pomoć i prirediti znanstvene skupove kojima će se prepoznati istinsko europske duhovne vrijednosti u djelovanju znamenitih Hrvata kakav je, primjerice, bio Herman Dalmatin – to su bila tri osnovna načina djelovanja hrvatskih paneuropejaca.

U Predsjedništvo dubrovačke podružnice izabrani su: Ivana Burdelez, Berta Dragičević, Milo Katić, dr. Ivica Martinović i kap. Nikola Treščec. Za predsjednika je izabran dr. Ivica Martinović, za potpredsjednika Milo Katić, a za tajnika kap. Nikola Treščec.

U razgovorima kako u Dubrovniku sustavno promicati istinske europske domete hrvatske kulturne baštine iskristalizirala se odluka o ciklusu predavanja pod naslovom »Galerija znamenitih Dubrovčana«. Prošlo je, naime, 150 godina otkako je dubrovački tiskar Martecchini uz potporu Ivana Augusta Koznačića objelodanio svoju grafičku mapu o znamenitim Dubrovčanima. Vrijeme je za novi pogled na tu galeriju kako bi se prepoznale istinske vrijednosti: i dubrovačke, i hrvatske, i europske. Prva dva predavanja koja će uskoro uslijediti obradila bi portrete dvojice dubrovačkih umnika iz 15. stoljeća: Ivana Stojkovića i Benedikta Kotruljevića.

Ivica Martinović

INICIJATIVNA SKUPŠTINA OSJEČKO-BARANJSKOG OGRANKA HPEU

Životopis paneuropskog pokreta na području Slavonije i Baranje i u gradu Osijeku zbog poznatih ratnih zbivanja započinje kasnije nego li je to bilo za očekivati s obzirom na srednjoeuropsku tradiciju kojoj pripada ovo područje. Koncem 1993. godine osnovan je Inicijativni odbor koji započinje s pripremama za Inicijativnu skupštinu. Inicijativna skupština Hrvatske Paneuropske unije za Osječko-baranjsku županiju održana je 4. lipnja 1994. godine u vijećnici Gradskog poglavarstva Osijek. Skupština je predložila Statut HPEU Ogranka Osječko-baranjske županije temeljem kojega su izabrani predsjednik Upravnog odbora, Upravni odbor i Nadzorni odbor. Za predsjednika Skupštine i Upravnog odbora izabran je dr. Mihajlo Biglbauer, a u Upravni odbor su izabrane slijedeća gospoda i gospođe: Slavica Singer, Vilim Herman, Vladimir Srb, Dražen Matijević, Željko Čiki, Stjepan Lukić, Dražen Barković, Damir Doležal, Đurđica Dumančić, Zlatko Benašić, Darko Fischer, Zdenka Predrijevac, Mira Fingler, Jasna Utrobičić i Zvonimir Đurić. U Nadzorni odbor izabrani su gospođa Greta Kovač-Maratović i gospođa Nikola Dogan i Branko Runje. Osnivačka skupština uz prihvatanje temeljnih načela Strasbourške deklaracije od 11. i 12. svibnja 1973. godine i Deklaracije Hrvatske paneuropske unije od 27. svibnja 1991. godine, usvojila je i Programsku deklaraciju Ogranka za Osječko-baranjsku županiju Hrvatske paneuropske unije, kojom je utvrdila ciljeve i zadatke uvjetovane posebnostima područja na kojem djeluje. Ogranak za Osječko-baranjsku županiju Hrvatske paneuropske unije nastojat će putem zaklada

ostvariti nekoliko projekata kojima je cilj ponuditi prijedloge i pomoć u gospodarstvu, urbanizmu, infrastrukturi, prometu, kulturi i znanosti, odnosno kojima je cilj uspostaviti ravnotežu narušenu egzodom hrvatskog i drugih nesrpskih naroda na ovom prostoru od 1918. do 1990. a posebno 1991. i 1992. godine.

Uz ove velike i dugoročne projekte koji zahtijevaju značajna sredstva, u planu je više manjih akcija kao što su: obnova spomenika kulture (obnova vitraja na osječkoj katedrali), izrada prijedloga manjih urbanističkih rješenja, organiziranje simpozija povodom 800-tog imendana grada Osijeka, organiziranje predavanja, aukcija, izložbi, uspostavljanje suradnje s drugim ograncima u Hrvatskoj i organizacijama PEU u Europi, pokretanja rada mladeži.

Uz pronalaženje sponzora, trenutno je najvažnije iznalaženje odgovarajućeg prostora u kojem bi bilo sjedište našeg Ogranka. Glede toga upućena je zamolba Gradskom poglavarstvu i Stručnom vijeću za obnovu osječke Tvrđe, da se u sklopu utvrđivanja nemjene prostora u Tvrđi Ogranku za Osječko-baranjsku županiju Hrvatske paneuropske unije dodijeli i odgovarajući prostor u kojem će se uz članove moći okupljati i svi oni koji svojim djelovanjem pripadaju srednjoeuropskoj kulturi i ustrajni su u njenu njegovanju i afirmaciji.

Uređenje takva prostora zahtijevat će značajna sredstva, ali vjerujemo da će nam u rješavanju ovog za daljnje djelovanje najvećeg problema pomoći i ogranci Paneuropske unije iz Hrvatske i iz Europe.

Osječko-baranjski ogranak HPEU planira svečanu osnivačku Skupštinu u prisutnosti predstavnika Hrvatske paneuropske unije, na koju namjerava pozvati i predstavnike Međunarodne PEU, a želja mu je da bude nazočan i predsjednik g. dr. Otto von Habsburg.

Ured HPEU
Prema izvješću
Damira Doležala

Večernji list, nedjelja 10. 04. 1994.

KARL VON HABSBURG NA SASTANKU PANEUROPSKE UNIJE ZA PODRUČJE ALPE-ADRIA U ZADRU

NAČELA UJEDINJENE EUROPE

ZADAR – »Posebna mi je čast da se sastanak Paneuropske unije Alpe-Adria održava u Zadru jer to nas ispunjava optimizmom, ali i tugom zbog svega što smo ovdje vidjeli«, kazao je predsjednik Međunarodnog udruženja Paneuropske unije Karl von Habsburg prigodom otvorenja jučerašnjeg skupa izaslanstva srednjoeuropskih zemalja Alpe-Adria. Gosti iz Njemačke, Italije, Austrije, Slovenije, te predstavnici Paneuropskog udruženja Hrvatske našli su se u Zadru da bi razgovarali o mogućnostima za ujedinjenje Europe u svjetlu novih političkih zbivanja. Kako je kazao Karl von Habsburg: »Moramo se truditi pri prepoznavanju pozitivnog patriotizma kojemu se suprotstavlja nacionalizam, provodeći tri načela: subsidijalitet ili ujedinjenja na svim razinama, načelo samoodređenja naroda, što se u slučajevima Hrvatske i Slovenije pokazalo pozitivnim, do načela samoodređenja grupe.« To načelo, istaknuo je von Habsburg, pokazalo se najvažnijim jer uzrok za većinu konflikata u Europi počiva u etničkim grupama, pa je važno da veliki sustavi poput Europe, razrade prava nacionalnih grupa.

Skup je jučer posebno pozdravio zadarskoga koadjutora nadbiskupa msgr. Ivana Prenda, člana te udruge.

Gosti iz srednje Europe jučer su posjetili Murvicu i Crno, razgledali Zadar, a primio ih je zadarski nadbiskup Marijan Oblak te gradonačelnik Duško Kučina.

D. Mijatović

Prihvaćena zajednička Deklaracija

Sudionici radne skupine Paneuropske unije prihvatili su zajedničku Deklaraciju. U njoj se traži od međunarodnih institucija, EU, UN, bude li potrebno, i uz pomoć NATO-a da se Hrvatskoj osiguraju uvjeti za uvođenje hrvatskoga pravnog sustava na cijelom njenom području. Traži se oslobađanje širega zadarskog područja od srpske vojske, svih okupiranih prostora u Hrvatskoj od srpskih terorista, te jamstvo građanskih prava i ljudskih sloboda i kulturne autonomije svim građanima i manjinama u Hrvatskoj, stavljanje svih vitalnih prometnica i pogona pod državni nadzor.

Još se zahtijeva povlačenje srpske vojske iz okupiranih dijelova BiH i povratak hrvatskih i muslimanskih prognanika u svoje domove.

Zatraženo je i otvaranje međunarodnih institucija Hrvatskoj i BiH, te da se da organizirana pomoć u obnovi uništenih spomenika, gradova, naselja i pogona. (H)

ZASJEDANJE PANEUROPSKOGA RAD- NOG KRUGA U ZADRU

PODRŠKA HRVATSKOJ

ZADAR – Integritet cjelovite Hrvatske i njezino uključanje u međunarodne institucije, mir i povratak prognanika i izbjeglica, poštivanje ljudskih prava jesu načela na kojima inzistira i Paneuropska unija – istaknuto je, među ostalim, na početku zasjedanja Paneuropskoga radnog kruga za područje Alpe-Jadran koje je započelo u subotu na zadarskom Filozofskom fakultetu. Skupu prisustvuje 50 predstavnika PEU-a iz Njemačke, Austrije, Italije, Slovenije i Hrvatske, a predsjedatelj je Karl von Habsburg. Činjenica da se radni krug za područje Alpe-Jadran održava u Zadru, istaknuo je na početku Karl von Habsburg, znak je i podrške PEU-a Hrvatskoj i ovom ratnom području, kao i potvrda nade u potpuni mir na ovim prostorima. Zahvalnost je izražena i Hrvatskoj Paneuropskoj uniji i njezinu predsjedniku dr. Mislavu Ježiću te Ireni Dobrović, predsjednici zadarskoga ogranka HPEU-a, na temelju čijih inicijativa je i dogovaran dolazak uglednika iz PEU-a.

Govoreći u ime nadbiskupa zadarskoga msgr. Marijana Oblaka i kao član PEU-a, sudionike je pozdravio i nadbiskup koadjutor msgr. Ivan Prenda, naglasivši kršćanska načela sadržana i u idejama PEU-a i iste izvore i ciljeve održavanja duhovne i kulturne baštine. Nalazite se u gradu koji je kršćanski još od četvrtoga stoljeća i pravi je ambijent za ideje PEU-a. – istaknuo je msgr. Ivan Prenda. U ime Sabora skup je pozdravio saborski zastupnik Drago Krpina, istaknuvši kako su plemenite ideje PEU-a i u samom korijenu hrvatskog nacionalnog bića, te obrazložio sve tegobe domovinskoga rata i aktualnosti društveno-političke situacije, odajući priznanje PEU-u koji se zauzimao za međunarodno priznanje i položaj Hrvatske. U ime Šime Prtenjače, župana zadarsko-kninskoga, skupu je uspješan rad zaželio i član poglavarstva Damir Magaš.

Nakon prijepodnevnoga radnog dijela sudionike skupa primio je i nadbiskup zadarski msgr. Marijan Oblak, a gosti su slobodno vrijeme iskoristili za posjet mjestu Crnome i razgledavanje kulturne baštine Zadra.

N. Vertovšek

»Euorpljani« s Crnčanima

Članovi Paneuropskoga vijeća pred zasjedanje održano u Zadru obišli su autobusom ruševine Crnoga, predvođeni Karlom von Habsburgom, sinom Otta von Habsburga, predsjednika međunarodne Paneuropske unije. Članovi Unije iz Austrije, Njemačke, Italije, Slovenije i Hrvatske saslušali su prof. Dragu Mišljenca koji im je na zgarištu crkve opisao strahote koje su obilježile posljednje tri godine života Crničana.

Posjet je po ocjeni sudionika bio, nažalost, i više nego inspirativan da podvuče značenje zalaganja za mir, suradnju, povratak prognanih i sva ostala temeljna načela za koja se Unija zalagala od početka ovog sukoba.

GOVOR PREDSEDNIKA HPEU,
DR. MISLAVA JEŽIČA
ZADAR 8-10. TRAVNJA 1994.

Sa proljetnoga zasjedanja Paneuropskoga radnog kruga za područje Alpa i Jadrana

Štovani predsjedavajući Paneuropskoga radnog kruga za Alpe i Jadran, gospodine Karl von Habsburg-Lothringen, preuzvišeni gospodine nadbiskupe Oblak, preuzvišeni gospodine koadjutore Prenda, štovani predstavnici županije i grada, štovani predstavnici zadarskoga gospodarstva, cijenjeni predstavnici Filozofskoga fakulteta i kulturnih ustanova u Zadru, štovani paneuropski gosti i prijatelji iz Njemačke, Austrije, Slovačke, Italije, Slovenije i Hrvatske,

Zajednica regija Alpa i Jadrana bila je jedna od prvih međunarodnih veza koje su se usudile djelomično narušiti podjelu Europe poslije drugoga svjetskog rata na Zapadnu i Istočnu posred Srednje koja je time bila dokinuta. Jedna od prvih zajednica u kojima su smjele sudjelovati Hrvatska i Slovenija bez tutorstva istočnoeuropskoga dijela bivše Jugoslavije. Stoga mi se čini naravnim da je Paneuropska unija, koja takvu nepovijesnu i nasilnu podjelu Europe na interesne sfere velsila nikada nije priznavala, stvorila radni krug i za taj uži a povezani dio Srednje Europe.

Želio bih istaći u ime Hrvatske paneuropske unije da nam je osobito drago da se zasjedanje ovoga Paneuropskoga radnoga kruga za Alpe i Jadran već po treći put održava u Hrvatskoj. Prvi put 1990. kada je ovaj krug, još i prije službenoga zahtjeva hrvatske države, u Poreču (i Portorožu) zatražio priznanje prava na samoodređenje narodu Hrvatske i Slovenije. Drugi put kada smo pred dvije godine zasjedali u Pazinu 1992. i pokazivali svijetu ljepotu hrvatske Istre, a i njenu složenu europsku kulturnu baštinu. I napokon, sada u Zadru kamo ste došli da pokažete solidarnost s ovim napaćenim gradom koji je pod terorom srpske vojske koja ga je opsjedala gladovao, žedao, smrzuao se i krvario najveći dio trajanja ovoga rata, a da se o tome jedva u svijetu izvješćivalo.

Zadar na neki način simbolizira povijesnu sudbinu Hrvatske, a dijelom i sredozemne Srednje Europe. Čuva kontinuitet naselja od neolitika, a civilizacije od antike – nekoliko koraka od nas to rimskoga fora – preko karolinško-byzantijskoga razdoblja – o kojem svjedoči jedan od najmonumentalnijih spomenika toga vremena u Europi, crkva Sv. Donata – zatim cijeloga srednjega vijeka, renesanse i baroka sve do suvremenosti. Crkve ovoga grada pamte hrvatske kraljeve: Sv. Krševan pamti Petra Krešimira IV., a Sv. Marija njegovu rođakinju Madijevku Čiku, njen zvonik ugarsko-hrvatskoga kralja Kolomana, Sv. Frane i Sv. Šime pamte kralja Ludovika

Anjouvinca i oslobođenje Zadra, grad pamti dva duga razdoblja mletačke vlasti, pa francusku vlast, za koje izlaze u njemu prve hrvatske novine »Kraljski Dalmatin«, i austrijsku od 1813. do kraja prvoga svjetskoga rata, zatim fašističku talijansku vladavinu i zatim nakon drugoga svjetskog rata razdoblje komunističke Jugoslavije. Rijetko je bio sretan i slobodan, a često žrtvovan i pustošen: od mletačko-križarskoga pustošenja 1202. – preko turskih ... preko bombardiranja u drugom svjetskom ratu – do srpskoga 1992.

Tko želi shvatiti povijesnu znatnost Zadra, neka pogleda u Veneciji u Palazzo Ducale u Sala del Gran (Maggior) Consiglio ispod Veroneseeve »Apoteoze Venecije« koliko se na slikama slave zauzeća takmačkih gradova Zadra i Carigrada u IV. križarskom ratu: ta ona su od Venecije učinila talijansko-hrvatsko-grčki sredozemni pomorski imperij pod vlašću mletačke aristokracije. Koliko je to mletačko vjekovno gospodstvo stajalo Zadar, iako mu je davalo i neki svakako vrijedan doticaj s rafiniranom kulturom Venecije, najbolje govore podatci Giovannija B. Giustiniana da je sredinom 16. st. najbogatiji grad na kopnu u mletačkoj Dalmaciji bo Zadar, gdje je nekoliko najbogatijih vlasteoskih kuća imalo godišnje prihode od svega 400-500, a iznimno do 700 dukata, dok je u isto vrijeme u slobodnome Dubrovniku niz obitelji imalo imutak veći od stotinu tisuća dukata! S pravom su sretniji Dubrovčani cijenili slobodu iznad svega drugoga: »dar u kom sva blaga višnji nam Bog je do«.

Ipak je taj mučenički Zadar dao velikih prinosa Hrvatskoj i Europi. Bio je sjedište biskupa, odn. nadbiskupa. Usto je u njemu osnovano prvo sveučilište u Hrvatskoj: dominikanski *studium solemne*, osnovan 1396. u doba slobodnoga hrvatskog Zadra, 1495. je uzdignut na razinu *studium generale*!

U doba renesanse i baroka Hrvatska je bila ras-komadana, raščetverena: između donekle slobodnih ostataka ostataka (nekoć velikoga i slavnoga) hrvatskoga kraljevstva (*reliquiae reliquiarum olim magni et inclity regni Croatiae*) na sjeverozapadu i praktički slobodnoga Dubrovnika na jugosistoku – nalazila se u sredini Hrvatska okupirana od Turaka ili od Mletaka. Ipak je i tada Zadar dao znatne doprinose hrvatskoj duhovnoj cjelovitosti svojim prinosima renesansnoj književnosti – među inim i prvim hrvatskim romanom »Planine« Petra Zoranića. Kasnije je dao bitan prinos hrvatskomu narodnom preporodu, a i danas ih daje hrvatskoj književnosti i kulturi, duhovnomu i sveučilišnomu životu.

Danas pak, kada cijela Hrvatska želi postići slobodu i doseći plodove što ih u slobodi ubiru drugi slobodni europski narodi, otvaraju se u Zadru novi vidici jer je Hrvatska prirodno kulturno okružje i zalede ovomu prekrasnomu gradu koji joj je izravno i neizravno prenosio nasljeđe visoke antičke, sredovjeke, renesansne i novije uljudbe, koju je u sebi skupio od Panonije (Sv. Stošija) do Dalmacije, čuvao i gajio. Hrvatska je okružje u kojemu njegova baščina može sjajnije zasjati negoli i u kojem drugome, baš onako kao što i cjelokupna hrvatska baščina (kako bi rekao Zoranić) može u prirodnome europskom okružju, srednjoeuropskome i sredozemnome, sjajnije zasjati negoli i u kojem drugome – a stoga i jesmo uvjereni Europljani i paneuroljani!

No još uvijek nismo u prilikama u kojima se ne bi nastavljali pokušaji cijepanja Hrvatske, ovaj put zbog velikosrpskih pretenzija na nekadašnje granice osmanlijskoga carstva, pa i preko njih. Ako pogledamo kolik je nerazmjeran dio Bosne i Hercegovine a dijelom i

Hrvatske zauzela i još uvijek drži srpska vojska te kako pokušava presjeći Hrvatsku kod Okučana, Karlovca, Zadra ili kod Dubrovnika, bit će nam jasniji dublji razlozi tzv. »prometnih teškoća« u Hrvatskoj, »izoliranosti i zaboravljenosti« pojedinih dijelova zemlje i t. sl. No tim se planovima stvaranja velike Srbije, odnosno ponovne istočnoeuropske dominacije (a ne suživota!) na srednjoeuropskim prostorima, moramo suprotstaviti što kao Hrvati, a što kao Srednjoeuroljani i Europljani naprosto, i osigurati slobodan razvoj Zadra i cijele jedinstvene Hrvatske i cijele srednje Europe, o sudbini koje se tu također radi, kao i Europe uopće.

Štovani gosti i domaćini, dragi paneuropski prijatelji, dozvolite mi da vam svima, zbog nemogućnosti da osobno prisustvujem ovom skupu koji smo dugo s radošću očekivali, poželim ovim putem dobar rad na ovome zasjedanju našega Alpsko-jadranskoga paneuropskoga kruga na našem srednjoeuropskosredozemnomu prostoru, tako i tijekomima ujedinjavanja Europe na načelima koja zastupamo: na načelu subsidiarnosti i razvoja naše dragocjeno raznolike Europe u jedinstveni prostor prava i demokracije.

Želim vam i lijep boravak u ovome krasnom gradu koji se kao brod nakrcan kulturnim blagom svojih crkava i spomenika otisnuo u kristalno plavetnilo hrvatskoga mora, *nostri Dalmatici maris*, kako ono stoji u staroj Krešimirovoj darovnici samostanu Sv. Krševana. Tu je stao, a sada neka zaplovi!

Deklaracija sa zasjedanja radnog kruga PEU za Alpe i Jadran u Zadru

Predlažemo ovom radnom krugu da zahtijeva od međunarodnih tijela UNO i EZ, po potrebi iz pomoću NATO:

1. Osiguranje uvjeta za uvođenje pravnoga stanja Republike Hrvatske na cijelu njenu području.
2. Oslobođenje širega zadarskoga područja od srpske vojske i njena terora kojim je gradu uskraćivala vodu, struju, prometnu povezanost i dopremu potrepština, ili zločinima prisiljavala pučanstvo na iseljavanje.
3. Oslobođenje svih okupiranih područja u Hrvatskoj od srpskih terorista i stavljanje pod nadzor hrvatske države, uz samorazumljivo jamstvo građanskih prava i ljudskih sloboda kao i kulturne autonomije svim građanima i svim manjinama uključujući i srpsku.
4. Stavljanje svih vitalnih prometnica i postrojenja (električnih, naftnih itd.) od općega interesa u Hrvatskoj pod republički nadzor da se onemoguću terorističko ucjenjivanje.
5. Povlačenje srpske vojske iz okupiranih i »očišćenih« dijelova Bosne i Hercegovine i povratak hrvatskih i muslimanskih prognanika u svoje zavičaje.
6. Nedoizvoljavanje srbijanskim agentima na čelu SDS-a u Bosni i Hercegovini da se povezivanjem okupiranih

područja sa Srbijom (ili tzv. SR Jugoslavijom) omoguće prvi koraci k stvaranju Velike Srbije koje bi bilo povod za nove osvajačke ratove.

7. Osiguranje jednakih prava svih naroda u BiH, dakle i Hrvata, u zajedničkoj državi kojoj je washingtonski hrvatsko-muslimanski ugovor položio zdrave temelje.

7. Otvaranje vrata međunarodnih institucija Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini; ulazak u pridruženo i što prije u puno članstvo u Europskoj uniji, otvaranje međunarodnih programa poput PHARE-a Hrvatskoj i BiH, ulazak u program partnerstva za mir, i što prije u snage Europske unije i NATO, otvaranje mogućnosti korištenja Europske banke za obnovu i razvoj, Svjetske banke, MMF-a i sl.

8. Organizirana pomoć u obnovi i izgradnji razorenih ili oštećenih spomenika, gradova, naselja, postrojenja itd. i u daljem razvoju nakon ovoga rata koji međunarodna zajednica nije smjela dozvoliti.

9. Pretvaranje Hrvatske u uzornu europsku zemlju s obzirom na zaštitu prirodne i kulturne sredine europskoga i svjetskoga značenja.

IZVJEŠĆE O SUDJELOVANJU HPEU NA RADNOM KRUGU ZA ALPE I JADRAN U GORIZI OD 16-18. RUJNA 1994. GODINE

U okviru djelovanja Hrvatske Paneuropske Unije kontakti na međunarodnoj sceni čine važan dio programa. Svaki takav nastup na skupovima diljem Europe doprinosi jačanju ugleda Hrvatske i uvijek iznova tumači njen položaj u složenim okolnostima naše tragične ratne situacije. U tom sklopu zadataka HPEU je i nastup naše ekipe na međunarodnom susretu radnog kruga za Alpe i Jadran u Gorizi koji se odvijao od 16. do 18. rujna 1994. godine. Hrvatsku Paneuropsku Uniju predstavljali su: predsjednik HPEU g. Mislav Ježić, sveuč. izv. prof., dopredsjednici HPEU g. Božidar Petrač i gđa. Nevenka Nekić, prof., član predsjedništva HPEU g. Lavoslav Torti, prof., te gospođe gđa Mirjana Vlahović, prof. iz Zadra, Srebrenka Boić i Ivana Ježić, prof. iz Zagreba.

Tema sastanka bila je razmatranje položaja graničnih gradova kakvi su Gorizia i Nova Gorica u ekonomskom, kulturološkom i političkom smislu. Referenti su bili dr. France Bučar, predsjednik Slovenske Paneuropske Unije, Raoul Lovisoni, zastupnik u Talijanskom parlamentu, dr. Mulic, predsjednik udruženja sitne i srednje industrije za područje Gorizie te Bernd Posselt, dopredsjednik Njemačke Paneuropske Unije.

Dr. Mulic govorio je o značenju srednje i sitne industrije u području Goričke oblasti, kao glavnog izvora socijalne sigurnosti stanovništva; zalagao se za njihov razvoj i pledirao na državne subvencije. Smatra da država ne financira dovoljno ovaj segment privrede, iako je on sve značajniji u naše vrijeme. Mala privreda u graničnim

područjima povezuje susjedne države, u ovom slučaju Italiju i Sloveniju, a onda i najbliže – Hrvatsku i Austriju. Ekonomske veze s novostvorenim tek oslobođenim srednjoeuropskim i istočnoeuropskim državama morale bi biti jedan od ciljeva ekonomske suradnje članica regije Alpe i Jadran.

Gospodin Lovisoni je glavninu izlaganja posvetio suprotnostima centralističke države i njenih regija. On smatra da talijanska država nedovoljno razumije probleme pograničnog stanovništva. Stroga centralizirana država treba ustupiti mjesto državi koja daje što veće prednosti autonomiji regija i to na tri načina: gradnjom prometnica koje bi povezivale sve krajeve podjednako; federalizacijom, u ovom konkretnom slučaju, Italije, te jačanjem autonomije regija.

Dr. France Bučar postavio je pitanje da li je srednjoeuropska ideja samo povijesni relikv, ili ima i danas praktično značenje. Ustvrdio je nakon razmatranja da je to živa i aktualna potreba koja donosi ekonomsku, demokratsku i duhovnu povezanost bez koje Europa ne može opstati, a u tom okviru i srednjoeuropska regija Alpa i Jadran. Europa mora biti dom za velike i male narode u kojem će se na temeljima subsidiarnosti, kršćanskog duha i humanizma rješavati zajednički problemi.

U nastavku referalnog dijela skupa Bernd Posselt je iznio planove za budućnost u kojima posebno mjesto ima suradnja na kulturnom i ekonomskom polju. Ovi susreti počeli bi u proljeće 1995. u Gorizi. Također je najavljena mogućnost da se idući susret za Alpe i Jadran održi u Mostaru ili Banjoj Luci.

Dr. Mislav Ježić razradio je misao o etičkom relativizmu kojim se služi Zapadna Europa, a koji je opasan jer degradira osnove kršćanske etike. U tom političkom okviru Hrvatska doživljava niz medijskih podvala. Rukovoditi se samo i isključivo interesom pod svaku cijenu, dovodi Europu u etički slijepi prostor.

Dr. Božidar Petrač osvrnuo se na posebno tešku situaciju u kojoj se našla Republika Hrvatska, možda najtežu u povijesti. Ukazao je na već više puta iznošenu mogućnost da će ova naša kriza postati svjetska ukoliko Europska Unija ništa ne poduzme.

Na kraju je naša delegacija podnijela rezoluciju slijedećeg sadržaja koja je i prihvaćena.

Potpredsjednik HPEU
Nevenka Nekić, prof.

MEĐUNARODNA PANEUROPSKA UNIJA RADNI KRUG ZA ALPE I JADRAN

Izjava o aktualnom stanju u Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini

Mi, predstavnici Paneuropske unije iz Italije, Austrije, Njemačke, Mađarske, Švedske, Slovenije i Hrvatske, skupljeni na zasjedanju u Gorizi 16-18. rujna 1994.

1. protestiramo protiv lakomislenih prijedloga da se ukinu snakcije protiv agresora Srbije i Crne Gore, odnosno tzv. SR Jugoslavije, sred njihova rata protiv Hrvatske i Bosne i Hercegovine;
 2. u obećanjima srpskoga vođe Miloševića da neće više slati vojnu pomoć bosanskim Srbima, poslije svih pogaženih dogovora ne vidimo nikakve vjerodostojnosti;
 3. Nipošto ne možemo vjerovati da će 130 promatrača na granici između Bosne i Hercegovine i Srbije moći nadzirati srpske pošiljke bosanskim Srbima;
 4. dokle god vlasti u Srbiji i Crnoj Gori, odn. u tzv. SR Jugoslaviji, ne priznaju službeno suverenost, neovisnost i granice susjednih država Hrvatske i Bosne i Hercegovine, uvjereni smo da goje i dalje teritorijalne pretenzije i žele nastaviti rat izravno ili neizravno;
 5. Vjerujemo da u budućoj Europi sva prava naroda, narodnosnih skupina i ljudi uopće, moraju biti osigurana; stoga tražimo da se osude svi ratni zločinci u ratu protiv Hrvatske i Bosne i Hercegovine, da ne bi cijeli narodi, kao što je srpski narod, bili smatrani krivima; tim više smo zapanjeni tendencijom u nekim krugovima međunarodne diplomacije da se najveći krivci za velike zločine (genocid, kulturocid, naturocid...), kao Milošević, odjednom prikažu kao novopečeni pacifisti.
 6. ne vidimo nikakva kraja ili rješenja pitanja bivše Jugoslavije dok se ne samo ne
 - a) oslobode okupirani dijelovi međunarodno priznatih suverenih država Hrvatske i Bosne i Hercegovine, što bi se trebalo samo po sebi razumjeti, nego i dok se ne
 - b) uspostave prava narodnosnih skupina i ljudska prava na Kosovu i u Vojvodini, odakle je i potekao izvor i početak sukoba i rata.
- Tek se potom može opravdati postavljanje pitanja o ukidanju sankcija protiv Srbije i Crne Gore, odn. tzv. SR Jugoslavije.

FRANCUSKO VJENČANJE U ZAGREBU

Sredinom listopada ove godine bili smo svjedoci sasvim neobičnog događaja. Na poziv Vladimira Horvata, nekadašnjega misionara u Parizu, u Zagreb su došli Cécile i Rémy Daillet da bi tu obavili svoje svečano crkveno vjenčanje. Oni su se, naime, civilno vjenčali prije otprilike godinu dana u Parizu, a na crkveno su vjenčanje namjerno čekali kako bi Cécile, koja nije bila krštena, slobodno odlučila hoće li se i u vjeri pridružiti svome mužu. Ona je s puno ljubavi prolazila katekumenanat. Krštena je 1. listopada 1994. godine u jednom malom mjestu u Provence-i. Tamo je primila i ostale sakramente (Prvu pričest, potvrdu). Bilo bi tamo obavljeno i vjenčanje, ali ...

Njezin suprug, Rémy, veliki je i oduševljeni prijatelj Hrvatske i Hrvata. Postao je to još za mladih dana u Parizu, gdje je susretao hrvatske obitelji. Kada se dogodila agresija na Hrvatsku, u jesen 1991., on je zajedno sa svojim bratom Michelom htio nekako pomoći. Napunili su jedan auto stvarima: pokrivačima, hranom, odjećom i obucom. Nabavili su preko svojih hrvatskih i francuskih prijatelja i zaštitnu odjeću (pancirne košulje i sl.) i pretrpani krenuli u Hrvatsku. Nisu znali jezik, ali znali su da mogu pomoći. Roditeljima su rekli da idu na ljetovanje u Italiju. Stigli su do Okučana i postali dijelom popularnih »tigrova«. Borili su se zajedno s njima protiv bezobzirnih srpskih napadača. Nespretnošću jednog francuskog novinara vijest o njihovom ratovanju stigla je do njihovih roditelja i do Cécile, Rémyjeve zaručnice. Iako su danas ponosni na njih, tada su skoro dobili slom živaca. Rémy i Michel su se morali vratiti. No, upoznali su sve laži kojima se napada Hrvatska. Obećali su da će se i dalje boriti, samo na drugi način. Molitvom, ljubavlju i širenjem istine gdje god se našli.

Rémyjeva je velika želja bila obaviti vjenčanje u Medugorju. Obratio se za pomoć p. V. Horvatu, kojega je poznavao iz Pariza. On mu je obećao pomoć, ali u granicama svojih mogućnosti. Tako se vjenčanje dogodilo u Zagrebu u bazilici Srca Isusova u Palmotićevoj ulici.

Hrvatska paneuropska unija prihvatila se organizacije. Nađen je smještaj za mladi bračni par u jednoj zagrebačkoj obitelji, među djelatnicima Hrvatskoga pokreta za život i obitelj; obavješteni su predstavnici vlasti, diplomacije i nevladinih organizacija hrvatsko-francuskoga prijateljstva. Poslije vjenčanja priređen je u prostorijama Unije cocktail, a prije odlaska mladenaca iz Zagreba posjet Sljemenu.

Na vjenčanju, koje je dijelom na francuskom a dijelom na hrvatskom obavio p. Horvat, našli su se gospođa Vesna Ožbolt-Škare, u ime hrvatskoga predsjednika dr. F. Tuđmana; dr. Žarko Domljan, u ime Hrvatskoga Sabora, kontraadmiral Darko Domazet, predstavnik Ministarstva obrane, Georges-Marie Chenu, francuski veleposlanik u Hrvatskoj i mnogi drugi. Kumovi su izabrani dan prije vjenčanja: Cécile je izabrala Michela, Rémyjeva brata, Rémy svoje domaćine u Hrvatskoj paneuropskoj uniji, gđu Ivanu i Mislava Ježića. Sve je bilo u stilu: televizijske kamere, fotografski aparati, prelijepo urešena bazilika, ogroman buket predsjednika Republike Hrvatske. Sabor je po mladence poslao

ukusno urešen auto. Od obitelji Daillet, koja je u Francuskoj poznata po brojnosti – uz osmero svoje djece s istinskom su ljubavlju prigrlili i svoju sadašnju snahu Cécile, bili su na vjenčanju u Zagrebu jedan brat, otac i ujak. Majka, gospođa Daillet, nažalost nije dočekala vjenčanje, iako je prije smrti upoznala i zavaljela svoju buduću snahu Cécile.

A Cécile je prošla svoj život poput Pepeljuge. Djetinjstvo je provela u Japanu kamo ju je odvela njezina majka, koja se nije znala brinuti ni za sebe a kamoli za nju. Više se je puta rastavljala od svojih muževa da bi na kraju tužno završila. Cécile je u Japanu srela jednu francusku katoličku obitelj, koja se povremeno brinula o njoj. Kod njih je osjetila toplinu obiteljskoga doma. Za vrijeme misnoga slavlja na dan svojega krštenja Cécile je pred svima nazočnima u crkvi pročitala kratku zahvalnu molitvu. U zahvali se sjetila svog djetinjstva u Japanu i rekla da je bez sumnje prvo zrno vjere bilo usađeno u njezino srce još tada kod te obitelji. U crkvi joj je nakon toga prišla jedna nepoznata gospođa i otkrila joj da su je ona i njezin muž čuvali u Japanu i da su je te večeri prepoznali, zahvaljujući njezinim riječima na kraju mise. Čudesnom igrom Providnosti tu je gospođu nešto vuklo na subotnju večernju misu, iako je navikla ići na misu nedjeljom prije podne. Kad je zamolila supruga da pade s njom, on ju je pitao zašto mijenja običaje. Slučajno je sa sobom imala i poklon kao da je osjećala da se nešto mora dogoditi. I dogodio se susret sa Cécile, njihovom malom prijateljicom iz Japana koju nisu vidjeli punih petnaest godina. I u Zagrebu se, u Bazilici, u Paneuropskoj uniji, na Sljemenu, u Esplanadi dogodio čudesan susret s francuskim bračnim parom i njihovom malom djevojčicom, koja nosi simbolično ime Victoire. Za Hrvatsku, koja će, prema njihovom smjelom mišljenju, svojim optimizmom, svojim poštenjem, iskrenošću i ljubavlju imati posebno poslanje u obraćenju ravnodušjem zaražene Europe.

Josip Milić

TRIBINE

Gg. Neven Šimac i Marc Gjidara u HPEU

U prostorijama HPEU, U Nedjelju 2. 10. 1994. na prvoj Tribini Hrvatske paneuropske unije govorilo se o temi »Povratak Hrvatske Europi kroz pravo i demokraciju«.

Nakon pozdravnog slova dopredsjednika HPEU prof. dr. Borne Bebeke, voditelj tribine prof. dr. Zvonimir Šikić predstavio je prisutnima goste predavače, prof. dr. Marca Gjidaru, sveučilišnog profesora javnog prava u Parizu i dr. Nevena Šimca, višeg službenika francuske Vlade.

Podsjetivši na neupitnu i stoljetnu kulturnu i duhovnu uklopljenost Hrvatske u Europu, dr. Šimac je ujedno upozorio na politički nevelik značaj te potpuno evidentne činjenice. Ono što je, iako neupitno, ipak manje evidentno jest pravna, politička i demokratska uklopljenost Hrvatske u Europu.

»Valja podsjetiti da je Međunarodna zajednica Hrvatsku (i Bosnu i Hercegovinu) lišila prava na obranu od grabežljivca i zločinačkoga nacionalizma. Neosporno je da su obje zemlje pretrpjele genocid. Ubijanje sje-

ćanja i uništavanje ekonomije pred očima cijeloga svijeta, uključujući i onaj koji poštuje ljudska prava – ali u svom domu. U tim okolnostima valja se bojati da se razočaranje u demokratske zemlje i u Europu ne pretvori u razočaranje u Demokraciju i Europu kao politički i civilizacijski projekt. I ako demokratske snage u Europi ne pomognu ovim mladim državama da oslobode svoj teritorij i pronađu pravedan mir i demokratski uzlet, Hrvatska i BiH teško će moći same promicati zaštitu ljudskih prava. Svi ćemo za to biti jednako odgovorni.«

Prof. dr. Marc Gjidara ustvrdio je kako su »zapadne demokracije, svojim ekonomskim uzmicanjem, sebičnim i bojažljivim držanjem, cinizmom i zatvorenosti prema drugima, izgubile moć zavođenja i privlačenja, uništavajući tako budućnost Europske unije. Njihov ugled, koji je bio na vrhuncu u vrijeme rušenja komunizma, pao je s tragedijom u zemljopisnom središtu Europe. Danas je izgradnja Europe narušena i osramočena, otkriveni su nedostaci zamišljene integracije, ne samo politički i demokratski, već moralni i pravni. Pokolji i razaranja u Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini nevjerovatno su propadanje međunarodnog prava i ozbiljna zapreka demokraciji i budućim međunarodnim odnosima.«

Međutim, upozorio je prof. dr. Gjidara, izgrađenost i od politike neovisna efikasnost demokratskih i pravnih institucija u zemljama Zapada snažan je korektiv, koji čuva te zemlje od težih potresa čak i onda kada njihova (dnevna) politika padne sasvim nisko. Taj važni korektiv, mlade demokracije srednje i istočne Europe tek moraju izgraditi. Stupnjem njegove izgradnje mjerit će se stupanj povratka Europi, kako Hrvatske tako i ostalih koji tome teže. Uspoređujući upravljanje demokratskom državom s upravljanjem zrakoplovom, prof. Gjidara je tu razliku duhovito opisao kao razliku između zrakoplova koji imaju ljudsku posadu i automatskog pilota (koji djeluje i onda kada posada to nije u stanju) i zrakoplova koji ima samo ljudsku posadu.

Poslije uvodnih izlaganja dr. Šimca i prof. dr. Gjidare poveo se dug i sadržajan razgovor. Nakon više od tri sata tribina je zaključena.

prof. dr. Zvonimir Šikić

Večernji List, srijeda, 9. 11. 1994.

Veleposlanik SAD Peter Galbraith na »Otvorenom sveučilištu«

Prognanici će se vraćati bezuvjetno

ZAGREB – »Posljednjih tjedana bilo je mnogo špekulacija i pisanja medija o mirovnom planu za reintegraciju UNPA, znanom kao plan Z-4. Za razliku od početka 1993. godine međunarodna zajednica sad ima vrlo jasan plan za rješavanje problema Hrvatske i BiH. Plan Z-4 nastao je 27. ožujka u Ruskoj ambasadi u Zagrebu, predložio ga je Vitalij Čurkin. Prva faza uspješno je okončana, a sada se radi na drugoj, uspo-

stavljanju ekonomskih veza i međusobnog povjerenja. Poštovat će se teritorijalni integritet Hrvatske i njezin suverenitet, a bezuvjetno će se inzistirati na povratku prognanika kućama i na značajnom stupnju autonomije za Srbe u kotarevima gdje su prije početka rata bili u većini« kazao je na jučerašnjoj tribini o hrvatsko-američkim odnosima u zagrebačkom »Otvorenom sveučilištu« veleposlanik SAD Peter Galbraith.

On je izričito naglasio da u planu nema ni riječi o državi u državi, niti o dijeljenju Hrvatske jer »ova dva dijela Hrvatske integralni su dio jedne cjeline«.

»Mi u ovome procesu moramo prihvaćati argumente i jedne, ali i druge strane, pa se može dogoditi da se nekima u Hrvatskoj krajnji plan Z-4 neće svidjeti. Nužni su obostrani kompromisi, no jamčimo da se od osnovnih načela neće odstupati«, kazao je američki veleposlanik, dodavši da se u osnovna načela ubraja i široko poštovanje ljudskih prava Srba u Hrvatskoj.

Osnovni naglasci Galbraithova izlaganja jesu brza i sveobuhvatna izgradnja partnerskog procesa između Hrvatske i Sjedinjenih Država. U tom pravcu Sjedinjene su Države, kaže Galbraith, djelovanjem u okviru međunarodnih organizacija, uspjeli postići da je međunarodna zajednica došla do konsenzusa oko toga da rješenje krize na tlu bivše Jugoslavije mora poštovati teritorijalni integritet i suverenitet Hrvatske i da se problem Hrvatske i problem BiH moraju rješavati istodobno.

Takoder je naglasio da je potpisivanje washingtonskih sporazuma, koje on smatra simbolom intenziteta odnosa između SAD i Hrvatske te da su ti sporazumi omogućili Hrvatima i Muslimanima u BiH da se zajednički bore protiv beogradske agresije. U tome svjetlu on zajedničke vojne operacije HVO-a i Armije BiH vidi kao dokaz da je Federacija zaživjela.

M. Šerić

VJESNIK, četvrtak, 10. studenoga 1994., rubrika »Unutarnja politika«, str. 6

Američki veleposlanik i hrvatski građani

Što je »dobra trgovina« po Peteru Galbraithu?

Potkrepljujući svoje tvrdnje o američkoj podršci Zagrebu milijunskim dolarskim iznosima koje američki porezni obveznici upućuju prema Hrvatskoj, Galbraith je gotovo bezbolno stigao do manje popularne teme političkog rješavanja hrvatskih problema viđenog iz američkog ugla. Ta da je već temperatura u dvorani porasla...

Kao iskusan diplomat, američki je ambasador u Hrvatskoj Peter W. Galbraith znao da će se na njegovu predavanju, što ga je u utorak navečer održao u zagrebačkom Otvorenom sveučilištu, okupiti poveliki publikum, a također i to da će, čim on završi s uvodnim dijelom, biti izložen rafalu pitanja politički svjesnih građana, više ili manje bijesnih zbog međunarodno spon-

zoriranih aktualnih pregovora s hrvatskim Srbima, planova koji se kroje o reintegraciji UNPA, slabljenja sankcija protiv Srbije... Stoga je barem početak dvoipol-satnog druženja izveo tako da je svako malo bio prekidan pljeskom.

Potkrepljujući vrlo uvjerljivo svoje tvrdnje milijunskim dolarskim iznosima koje američki porezni obveznici upućuju prema Hrvatskoj najprije je svjedočio o pomoći i podršci koju Sjedinjene Države pružaju Hrvatskoj. Potom je razložio značenje Washingtonskog sporazuma za sadašnji partnerski odnos dviju država, a onda naglasio stav Sjedinjenih Država koje su nedvosmisleno za očuvanje nezavisnosti i teritorijalnog integriteta Hrvatske. Nije propustio spomenuti da je takav stav, zahvaljujući i Sjedinjenim Državama, postao gotovo univerzalnom politikom, iako je još prošle godine u diplomatskim krugovima bilo govora o teritorijalnim promjenama. S posebnim je odobravanjem bila popraćena i izjava da SAD ne prihvataju prijedloge nekih da se, u sklopu mirovnog rješenja, amnestiraju ratni zločinci. Gotovo bezbolno, došao je tako do »Z-4« i političkog rješenja hrvatskih problema viđenog iz američkog ugla. Tada je, međutim, temperatura u dvorani porasla.

Vruća pitanja iz publike

Zašto ambasador ne spominje datume, kad govori o pregovorima? Ili: »Gospodine Galbraith, hoće li za mirovni plan Kontaktne skupine trebati još tri godine?« Na ta pomalo ironična pitanja iz publike koja je, u nedostatku stolaca, stajala pored govornice, ambasador je odgovarao staloženo, iako i on pomalo ironično. »Strpljenje međunarodne zajednice nije neograničeno«, rekao je. »U tri godine za ovu su operaciju američki porezni obveznici izdvojili milijardu dolara. Sjedinjene Države, kao i drugi koji sudjeluju u operaciji u bivšoj Jugoslaviji, sigurno bi našli i bolji način da potroše taj novac«, dodao je, želeći dokazati kako Zapad misli ozbiljno, iako to ljudima u Hrvatskoj ili BiH ponekad tako ne izgleda. Argument novca kao da je malo umanjio sumnje u odlučnost SAD i međunarodne zajednice i smirio duhove. Barem neke.

Kako to obično biva na otvorenim predavanjima, pitanja su postavljala i mile umirovljenice. Jedno takvo izazvalo je pljesak. Naime, tu je ženu zanimalo kako ambasador Galbraith komentira činjenicu da se Srbiji pomalo ukidaju sankcije, a zna se da je Milošević koji se sada nagrađuje, stajao iza rata u Hrvatskoj i BiH, i da i dalje provodi politiku velike Srbije... Odgovor Petera Galbraitha zvučao je prilično uvjerljivo: »To što srbijanska nogometna reprezentacija sada može otputovati u inozemstvo i sudjelovati na međunarodnim sportskim natjecanjima, dok je zauzvrat postignuto nešto za žrtve rata u BiH, dobra je trgovina. Ne mislite li i vi tako?«

Nastavak je, međutim, izazvao mrmljanje neodobravanja. »Moramo odvojiti Miloševića od srpskog naroda. I srpski narod u BiH i Hrvatskoj ima svoja legitimna prava i svaki će mirovni sporazu to morati poštivati...«, riječi su koje su u publici bile popraćene komentarom: »A što je s našim legitimnim pravima?« Nekako, to je pitanje ostalo visjeti u zraku, iako je američki ambasador tri ili četiri puta ponovio kako nezavisnost, teritorijalni integritet i suverenitet Hrvatske nitko ne može dovoditi u pitanje.

Poruka: Budimo realni

»Rat neće prestati dok Srbi dalekometnim topništvom mogu gađati hrvatske gradove, kao sada u Slavoniji. Mogu gađati i Osijek. Hrvatska je članica Ujedinjenih naroda, oni bi joj, i SAD, morali vojno pomoći, uništiti srpsko dalekometno topništvo!« žustro se iz publike javljao sljedeći govornik, jer polako su pitanja prelazila u mala izlaganja. »Vi možete željeti da UN tu ratuje, ali to se neće dogoditi. Američki narod to neće, budimo realni...«, otpovrnuo je ambasador. U pravoj demokratskoj maniri odgovarao je na sva mišljenja i uporno se znojio u vrućini dvorane. Na kraju, uslijedilo je pitanje koje ga je natjeralo da se oznoji još više. Pitanje je glasil: »Kako se uopće može očekivati da lokalni Srbi, koji su u Hrvatskoj osuđeni prema pravomoćnim presudama kao ratni zločinci, u pregovorima koji se vode pristanu na reintegraciju UNPA u Hrvatsku, kad znaju što bi im se potom dogodilo?« Odgovor, za razliku od prijašnjih, nije bio izravan. Ambasador Galbraith tek je primjetio da vode iz Knina predstavljaju iskrene osjećaje i raspoloženje većine ljudi u tom kraju, a oni su relativno mala i izolirana zajednica koja je zabrinuta za svoja prava u Republici Hrvatskoj ...

Ne baš ugodan okus u ustima nakon tog odgovora građani su popravili koktelom koji su organizatori predavanja, Hrvatska paneuropska unija i Otvoreno sveučilište, priredili za nazočne. Uz piće, čulo se da građani komentiraju pitanje koje je ambasadoru postavila jedna gospođa nezadovoljna što Hrvati, čekajući na ulazne vize za Sjedinjene Države, moraju čekati u dugačkim redovima pred zgradom ambasade na Zrinjercu, po svakakvim vremenskim neprilikama. Žena je zamolila američkog veleposlanika da poduzme nešto kako bi čekaonica bila u zatvorenome. On ju je ljubazno uputio na zagrebačkog gradonačelnika i hrvatsku Vladu.

Gordana Grgas

GENERALNASKUPŠTINA MEĐUNARODNE PANEUROPSKE UNIJE

STRASBOURG, 10-11. PROSINCA 1994.

10-11. prosinca 1994. održala se u Europskom parlamentu u Strasbourgu Generalna skupština Međunarodne paneuropske unije, na kojoj su bile prisutne delegacije Paneuropskih unija Austrije, Belgije, Češke i Moravske, Estonije, Francuske, Hrvatske, Italije, Latvije, Litve, Mađarske, Makedonije, Njemačke, Slovačke, Slovenije, Španjolske, Švedske, Švicarske i Velike Britanije.

Prije Generalne skupštine održao je Francuski odbor za Paneuropsku uniju 9. i 10. prosinca, također u Europskome parlamentu, kolokvij "Ustavne posljedice proširenja Europske unije". Uz predsjednika Međunarodne paneuropske unije dr. Ottona Habsburškoga, predsjednika francuske Paneuropske unije g. Yvona Bourgesa, francuske, njemačke, talijanske i dr. zastupnike u Europskome parlamentu, među njima i potpredsjednicu EP gđu Ursulu Schleicher i niz uglednih sadašnjih francuskih političara i bivših ministara, koji su izlagali o gospodarskoj i monetarnoj uniji, o socijalnoj Europi, o unutarnjoj i vanjskoj politici, o sigurnosti i o

putu prema Paneuropskoj uniji, nastupio je i potpredsjednik Hrvatske paneuropske unije g. Božidar Petrač govoreći o "Istočnome grijehu zapadne politike", posluživši se metaforama iskušenja bivših komunističkih zemalja demokracijom kao iskušenja drvetom spoznaje zbog kojega se te zemlje potom kažnjavaju izgonom iz raja Europe ili sprečavanjem ulaska u nju, ili čak ratom kao Hrvatska i Bosna i Hercegovina, dok Europa svoj stid pokriva smokvinim listom promatrača i UN-PROFOR-a.

Na Generalnoj je skupštini delegaciju Hrvatske paneuropske unije vodio njen predsjednik g. Mislav Ježić. On je u radnome dijelu skupštine dao izvješće o radu HPEU u protekloj godini, u središnjici i ograncima, o međunarodnim skupovima i o planovima za slijedeće razdoblje (međunarodna ekološka konferencija, izložba o hrvatskoj kulturnoj povijesti za inozemstvo itd.).

Delegacija HPEU predložila je Generalnoj skupštini i dvije rezolucije: jednu o situaciji u Hrvatskoj i u Bosni i Hercegovini s jasnim političkim procjenama i zahtjevima i drugu o podršci baltičkim državama. Druge su rezolucije predložili francuska, švedska, makedonska i talijanska PEU. Prijedlozi švedske i francuske PEU prihvaćeni su kao smjernice dane na razmatranje Predsjedništvu Međunarodne PEU jer nije bilo hitno da se usvoje, dijelovi talijanskoga prijedloga uklopljeni su u makedonsku rezoluciju koja je uz manje izmjene prihvaćena, rezolucija o podršci baltičkim državama usvojena je bez otpora, a glavna se rasprava vodila o rezoluciji o prilikama u Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini uz velik otpor francuske delegacije, no i ona je napokon prihvaćena od Generalne skupštine vrlo premoćnom većinom glasova uz manje uravnotežene izmjene, od kojih su neke bile manji ustupci, a druge su ih nadoknadile povećanom zahtjevnosti.

Ova je Generalna skupština bila izborna. Izabrano je novo Predsjedništvo Međunarodne paneuropske unije. Za predsjednika MPEU izabran je aklamacijom dosadašnji predsjednik, dr. Otto von Habsburg, kao vrhunski političar i ideolog u europskim pitanjima. U Predsjedništvo (11 članova) izabrani su između većega broja kandidata istaknutih na skupštini ovim redom po broju glasova: gđa Walburga Douglas (Švedska), g. Vittorio Pons (Sviciarska, dosadašnji glavni tajnik MPEU), g. Adam Fergusson (Velika Britanija, zastupnik u EP), g. Karl von Habsburg-Lothringen (Austrija, predsjednik Austrijske PEU), g. Ingo Friedrich (Njemačka, zastupnik u EP), g. Bernd Posselt (Njemačka, zastupnik u EP), g. Gerardo Fernandez Albor (Španjolska, zastupnik u EP bivši predsjednik vlade pokrajine Galicije), g. Mislav Ježić (Hrvatska, predsjednik HPEU), g. Rudolf Kučera (Češka i Moravska, predsjednik PEUČiM), g. Michel Habib Deloncle (Francuska, bivši ministar, potpredsjednik francuske PEU) i g. Imre Mecs (Mađarska).

Činjenica da je predsjednik HPEU predložen i izabran tročtvrtinskom većinom glasova zastupnika na Generalnoj skupštini u Predsjedništvo Međunarodne PEU govori očito o ugledu što su ga HPEU i njen predsjednik stekli u dosadašnjem trogodišnjem radu.

Generalna skupština Međunarodne paneuropske unije

STRASBOURG, 10-11. PROSINCA 1994.

Rezolucija I

(predložena od Hrvatske PEU)

Mi, Generalna skupština Međunarodne paneuropske unije, koja se sastala 10. i 11. prosinca 1994. u Strasbourgu

1. prosvjeduemo protiv tendencija u europskoj diplomaciji da se uloga Slobodana Miloševića reinterpretira i da se njegov totalitarni režim prikazuje kao glavni partner u mirovnome procesu,
2. prosvjeduemo nadasve protiv ukidanja ikakvih sankcija protiv njegova režima čak i prije negoli je priznao granice susjednih međunarodno priznatih država Hrvatske i Bosne i Hercegovine, pa čak i ni Makedonije, jer to znači da on i njegov režim namjeravaju nastaviti s agresijom i okoristiti se njenim rezultatima,
3. tražimo da kontaktna skupina Z-4 prestane vršiti pritisak na Hrvatsku da prihvati mjere gospodarske normalizacije sa samozvanim srpskim vlastima na okupiranim područjima bez pozitivna pomaka prema reintegraciji okupiranih područja u pravni sustav Hrvatske ni prema povratku progranika u njihove domove,
4. zahtijevamo da kontaktna skupina povuče prijedlog da se Srbima u Bosni i Hercegovini dozvoli stvaranje konfederacije sa Srbijom, jer to znači podjelu međunarodno priznate države Bosne i Hercegovine umjesto da se u njoj gradi federacija ravnopravnih naroda. PEU se suprotstavlja svakoj politici koja bi podupirala stvaranje Velike Srbije ili obnavljanje neke Jugoslavije protiv interesa svih naroda koje je obuhvaćala, a u interesu jednoga totalitarnog poretka.
5. Mi smo zapanjeni ruskim vetom u Vijeću sigurnosti protiv rezolucije koja je predlagala način provođenja rezolucija 820 i 943. To je otvoren izazov ostvarivanju i onako polovičnih rezolucija Ujedinjenih naroda. Europska unija i Sjedinjene države ne smiju se pokoriti ruskomu diktatu koji ima za svrhu dezintegraciju nesprskih država na tlu nekadašnje Jugoslavije.
6. Prosvjeduemo protiv planova da se tragedija bosanskih gradova rješava stvaranjem sigurnosnih zona koje znače razoružavanje – ne agresora – nego branitelja civilnoga pučanstva (to pokazuju primjeri umirućih gradova Goražda, Žepe i Srebrenice).
7. Prosvjeduemo protiv neprikladna mandata UN-PROFOR-a, pa i NATO-a, kojemu je najveća akcija protiv agresora – koji je dosad pobio preko 200.000 ljudi, žena i djece, većinom civila, i koji je prognao na najokrutniji način više od 300.000 Hrvata i 1.200.000 Muslimana – bio zračni napad 39 zrakoplova na nekoliko kvadratnih metara udbinske zračne luke (već popravljenih) – i to u trenutku razaranja ključnoga bosanskoga grada Bihaća i tragedije njegovih 70.000 stanovnika.

8. Treba ipak sa zahvalnošću spomenuti napore i žrtve onih vojnika UNPROFOR-a koji su u nemogućim okolnostima pomagali pučanstvu da preživi i da se održe komunikacije u napadnutim zemljama.

9. Ako ne bude konkretnih rezultata prije 10. siječnja 1995. a) u reintegraciji okupiranih područja Hrvatske i b) u osiguranju mira za bihačko područje i za bosansko pučanstvo uopće, dakle i u navođenju bosanskih Srba da prihvate ponuđeni mirovni plan, zahtijevamo ukidanje embarga na oružje za žrtve agresije, Hrvate i Muslimane u Bosni i Hercegovini i u Hrvatskoj, jer će to tada biti jedino sredstvo – ne samo da se izmijeni ratna sreća – nego također i da se stvore nužni uvjeti za mirovne pregovore među ravnopravnim stranama umjesto toga da dobro naoružana srpska strana ostale samo ucjenjuje, dakle uvjeti da se stvori nekakav pravedan i trajan mir.

10. Napokon, duboko smo zabrinuti za budućnost i čak za prežetak Europe ako se bude temeljila na političkim principima i metodama kakve je pokazala u ovom slučaju.

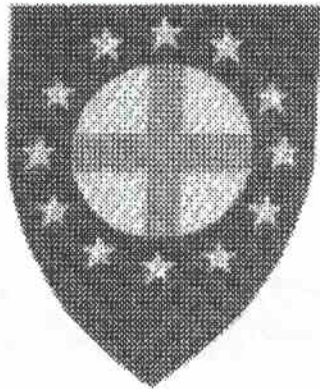
Generalna skupština Međunarodne paneuropske unije

STRASBOURG, 11. PROSINCA 1994.

Rezolucija II

(Predložena od Litve i Hrvatske PEU)

Paneuropska Unija najodlučnije podržava neovisnost baltičkih država, koja je ponovo uspostavljena u mirnoj borbi poslije 50 godina okupacije, kao što podržava i odlučnost baltičkih država da pristupe europskim strukturama za sigurnost i gospodarsku suradnju. Nikakvi pokušaji plašenja ni gospodarskoga pritiska, nikakav veto ruske vlade ne smije uspjeti i spriječiti njihov zahtjev da postanu članovi EU, WEU ili NATO-a. Zbog nepredvidljivoga političkoga razvoja i nedavnih događaja u ZND, naročito na Kavkazu, Generalna skupština Paneuropske unije traži od svih nadležnih europskih gremija da više ne čekaju, nego da pomognu baltičkim državama, Estoniji, Letoniji i Litvi, koje su zabrinute za jamstva za svoju državnu sigurnost.



*Radostan Božić
i blagoslovljenu
1995. godinu
želi Vam*

*Hrvatska
paneuropska
unija*